

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,
tehty 10 päivänä toukokuuta 2000,
EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan soveltamisesta
(Asia IV/32.150 — Eurovisio)
(tiedoksiannettu numerolla K(2000) 1171)
(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
(2000/400/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 53 artiklan,

ottaa huomioon 6 päivänä helmikuuta 1962 annetun neuvoston asetuksen N:o 17 perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan ensimmäisen täytäntöönpanoasetuksen⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1216/1999⁽²⁾, ja erityisesti sen 6 ja 8 artiklan,

ottaa huomioon neuvoston asetuksen N:o 17 2 ja 4 artiklan mukaisesti 3 päivänä huhtikuuta 1989 jätetyn puuttumattomuustodistusta ja poikkeuslupaa koskevan hakemuksen, sellaisena kuin se on täydennettynä 27 päivänä elokuuta 1996,

on julkaissut asetuksen N:o 17 19 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiivistelmän hakemuksesta ja ilmoituksesta⁽³⁾,

on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa, sekä katsoo seuraavaa:

I ASIASELOSTUS

1 JOHDANTO

- (1) Euroopan yleisradioliitto, jäljempänä 'EBU', jätti 3 päivänä huhtikuuta 1989 hakemuksen puuttumattomuustodistuksen tai poikkeusluvan saamiseksi EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla sen säännöille, joissa määrätään urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkimisesta, urheiluohjelmien vaihdosta Eurovision puitteissa ja kolmansien oikeudesta käyttää kyseisiä ohjelmia sopimusten perusteella.
- (2) Komissio teki 11 päivänä kesäkuuta 1993 EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan mukaisen päätöksen 93/403/ETY⁽⁴⁾ ehdollisen poikkeuksen myöntämisestä kyseisille EBU:n säännöille 25 päivään helmikuuta 1998 saakka. Poikkeus myönnettiin sillä ehdolla, että EBU myöntää

⁽¹⁾ EYVL 13, 21.12.1962, s. 204/62.

⁽²⁾ EYVL L 148, 15.6.1999, s. 5.

⁽³⁾ EYVL C 251, 5.10.1990, s. 2 ja

EYVL C 248, 1.9.1999, s. 4.

⁽⁴⁾ EYVL L 179, 22.7.1993, s. 23.

kolmansille yhteisesti hankittuja televisiointioikeuksia koskevat alilisenssit urheilulähetysiin. Poikkeukseen liittyi myös velvollisuus ilmoittaa komissiolle kyseisiin sääntöihin tehdyistä muutoksista, kaikista EBUun kuulumattomien toimijoiden oikeuksista lähettää Eurovision urheiluoohjelmia ⁽⁵⁾ koskevista välimiesmenettelyistä ja kaikista päätöksistä, jotka koskevat kolmansien jäsenyyshakemuksia.

- (3) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi 11 päivänä heinäkuuta 1996 komission päätöksen useiden eurooppalaisten televisiokanavien tekemästä valituksesta ⁽⁶⁾.
- (4) EBU valitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen. Komissio tukee EBU:n valitusta. Valitus on edelleen vireillä.
- (5) EBU toimitti komissiolle 27 päivänä elokuuta 1996 EBU:n jäsenyyserusteiden tulkintaa koskevat suuntaviivat (Guidelines of Interpretation of Criteria for EBU Active Membership, päivätty 12 päivänä elokuuta 1992). EBU muutti jäsenyyssääntöjä ja tulkintaa koskevia suuntaviivoja 3 päivänä huhtikuuta 1998.
- (6) Komissio on julkaissut 19 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tiedonantot 5 päivänä lokakuuta 1990 ja 1 päivänä syyskuuta 1999.

2 EUROOPAN YLEISRADIOLIITTO ⁽⁷⁾

- (7) EBU on vuonna 1950 perustettu radio- ja televisioyhtiöiden liitto, jonka päätoimipaikka on Genevessä. Liitto on voittoa tavoittelematon yhteisö. Tavoitteidensa saavuttamiseksi se voi kuitenkin harjoittaa kaupallista toimintaa. EBU:n tavoitteena on palvella jäsentensä etuja ohjelma-, oikeus-, tekniikka- ja muissa kysymyksissä. EBU yhteensovittaa ja tukee varsinaisten jäsentensä välistä televisio-ohjelmien vaihtoa Eurovision puitteissa sekä edistää yhteistuotantoja ja muuta joko jäsentensä välistä tai muiden lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tai näiden organisaatioiden ryhmitymien kanssa tehtävää yhteistyötä. EBU auttaa varsinaisia jäseniään kaikenlaisissa neuvotteluissa ja neuvottelee pyydettyä niiden puolesta. Solidaarisuus on EBU:n toiminnan perusta.
- (8) EBU:n jäsenet jaetaan kahteen luokkaan: varsinaisiin jäseniin ja liitännäisjäseniin. Ainoastaan varsinaiset jäsenet voivat olla Eurovision jäseniä. Liitännäisjäsenet ovat Euroopan yleisradioliikennealueen ulkopuolisista maista. EBU:n liitännäisjäsenet eivät ole Eurovision jäseniä, joten ne voivat hyödyntää Eurovision urheilulähetysoikeuksia ainoastaan sopimuksen perusteella samalla tavoin kuin ne, jotka eivät ole lainkaan EBU:n jäseniä. Liitännäisjäsenet osallistuvat kuitenkin liiton toimintaan.

A EBU:n varsinaisen jäsenyyden ehdot

- (9) EBU:n varsinaisen jäsenyyden ehdot on määritelty EBU:n perussäännön 3 artiklan 3 kappaleessa ja niitä on tulkittu varsinaisen jäsenyyden perusteita koskevissa suuntaviivoissa. EBU muutti sekä perussäännön 3 artiklan 3 kappaletta että suuntaviivoja 3 päivänä huhtikuuta 1998. EBU:n varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä yleisradiotoiminnan harjoittajat tai niiden muodostamat ryhmät, jotka tarjoavat Euroopan yleisradioliikennealueella sijaitsevassa maassa luonteeltaan kansallisia ja kansallisesti merkittäviä yleisradiopalveluja. Niiden on katettava käytännöllisesti katsoen kaikki radio- ja/tai televisiolähetysvälineitä vastaanottavat kotitaloudet kyseisessä maassa, ja niiden velvollisuutena on lisäksi todella tarjota vaihtelevaa ja tasapainoista ohjelmistoa kaikille väestöryhmille. Niiden on lisäksi tuotettava huomattava osa lähetetyistä ohjelmista. EBU soveltaa perussääntönsä 3 artiklan 3 kappaleen mukaan jäsenhakemusten arviointiin seuraavia perusteita:
 - a) Tekninen peitto: 98 prosentilla radio- ja/tai televisiolähetysvälineitä vastaanottavista kansallisista kotitalouksista on tekniset edellytykset ottaa vastaan kaikki tärkeimmät radio- ja/tai televisio-ohjelmien palvelut siten, että tekninen laatu on tyydyttävä;
 - b) Ohjelmistoa koskevat velvoitteet: vaihtelevan ja tasapainoisen ohjelmiston tarjoaminen kaikille väestöryhmille. Urheiluoohjelmien osalta tämä merkitsee, että seuraavat vähimmäisehdot täyttyvät:

⁽⁵⁾ Ks. liite I.

⁽⁶⁾ Yhdistetyt asiat T-528/93, T-542/93, T-543/93 ja T-546/93, Metropole télévision SA, Reti Televisive Italiane SpA, Gestevisión Telecinco SA ja Antena 3 de Televisión v. komissio, Kok. 1996, s. II-649.

⁽⁷⁾ EBU:n organisaatiosta on yksityiskohtainen kuvaus 5 päivänä lokakuuta 1990 julkaistun 19 artiklan 3 kohdan mukaisen tiedonannon 2—5 kohdassa ja 1 päivänä syyskuuta 1999 julkaistun 19 artiklan 3 kohdan mukaisen tiedonannon 7—13 kohdassa.

- kello 07.00:n ja 01.00:n väliin ohjelmiin sekä kello 01.00:n ja 07.00:n väliin suoriin lähetyksiin on sisällyttävä vähintään 200 tuntia urheiluohjelmia vuosittain,
 - urheiluohjelmien on katettava vähintään 12 eri urheilulajia, joista ainakin kahdeksan kokonaislähetyksaika on yli kolme tuntia;
- c) Oma tuotanto: EBU:n jäsenten on omalla kustannuksellaan ja omissa toimituksellisissa valvonnassaan tuotettava itse huomattava osa yleisradioimistaan ohjelmista, mikä tarkoittaa vähintään 30 prosenttia kaikista lähetetyistä ohjelmista.
- (10) Lisäksi perussäännön 3 artiklan 6 kappaleen viimeisessä kohdassa nimenomaan edellytetään, että EBU:n hallintoneuvosto varmistaa, että jäseniä koskevia sääntöjä noudatetaan. Hallintoneuvoston on aina varmistettava, että osallistuminen Eurovision urheilulähetysoikeuksien yhteishankintaan ja oikeuksien jakamiseen rajoittuu niihin organisaatioihin, jotka noudattavat täydellisesti EBU:n perussäännön 3 artiklan viimeisen kappaleen määräysten ja niiden tulkintaa koskevien suuntaviivojen mukaisia edellytyksiä.
- (11) Lisäksi 13 artiklan 15 kappaleessa edellytetään, että hakijoilla on oikeus saattaa asia välimiesten ratkaistavaksi. Organisaatiolla, jonka hakemusta varsinaiseksi jäseneksi ei ole hyväksytty, on mahdollisuus välimiesmenettelyä koskevan Sveitsin Concordat sur l'arbitrage -säädöksen mukaiseen menettelyyn Genevessä. Sama oikeus pätee myös silloin, kun hakija, jonka hakemus on hylätty, asettaa kiistanalaiseksi hallintoneuvoston arvioinnin, jonka mukaan samasta maasta kotoisin oleva jäsen saa osallistua urheilulähetysoikeuksien yhteishankintaan ja jakamiseen.
- (12) Vuodesta 1998 EBUlla on ollut säännöt, jotka koskevat Eurovision entisten jäsenten osallistumista edelleen urheiluohjelmien lähetysoikeuksiin⁽⁸⁾. Näiden sääntöjen mukaan kaikki oikeudet tarjotaan entisen jäsenen kotimarkkinoilla samoin kaupallisin ehdoin kuin entiselle jäsenelle ensin Eurovision nykyiselle jäsenelle ja, jos tämä ei halua kyseisiä oikeuksia, muille kuin Eurovisioon kuulumattomille toimijoille (mukaan lukien lopuksi Eurovision entinen jäsen). Uusia oikeuksienhaltijoita sitovat EBU:n vuoden 1993 säännöt, jotka koskevat ulkopuolisten mahdollisuutta käyttää Eurovision urheiluohjelmia (ks. jäljempänä). Näin ollen alilisenssivollisuudet koskevat uusia oikeuksienhaltijoita ja kolmansille taataan yhteisesti hankittujen urheiluohjelmien käyttö.
- (13) EBUlla on 68 varsinaista jäsentä 49 maassa Euroopan yleisradioliikennealueella ja 50 liitännäisjäsentä 30 maassa tämän alueen ulkopuolella.

3 ILMOITETUT JÄRJESTELYT: EUROVISIO-JÄRJESTELMÄ

- (14) Ilmoitetut järjestelyt muodostavat niin sanotun Eurovisio järjestelmän, toisin sanoen säännöt, joita sovelletaan EBU:n ja Eurovision urheilujärjestelmän puitteissa 1) urheilutapahtumien televisiointioikeuksien yhteishankintaan, 2) yhteisesti hankittujen urheilutapahtumien televisiointioikeuksien jakamiseen, 3) urheilutapahtumien signaalin vaihtoon, 4) EBU:n kuulumattomia toimijoita koskevaan järjestelmään, joka liittyy Eurovision urheilulähetysoikeuksien saamiseen ja 5) alilisenssisääntöihin, jotka koskevat Eurovisio-oikeuksien käyttöä maksutelevisiokanavilla.
- (15) Ilmoitus ei kata radiotoimintaa.
- (16) Eurovisio on EBU:n järjestämä ja yhteensovittama televisio-ohjelmien vaihtojärjestelmä. Se perustuu yhteisymmärrykseen siitä, että jäsenet tarjoavat muille jäsenille vastavuoroisuuteen perustuen sellaisen merkittäviä tapahtumia käsittelevän uutisaineistonsa sekä kotimaan ajankohtaisasioita ja urheilu- ja kulttuuritapahtumia käsittelevän aineistonsa, joka voi olla kiinnostavaa myös muiden jäsenten kannalta. Vaihtojärjestelmä mahdollistaa siten sen, että kukin jäsen voi tarjota kansalliselle yleisölle tasoltaan korkealaatuisen näiden alojen palvelun. Eurovision puitteissa EBU:n varsinaiset jäsenet osallistuvat myös urheilulähetysoikeuksien yhteishankintaan ja jakamiseen.

⁽⁸⁾ Komissiolle ilmoitettiin näistä säännöistä 7 päivänä joulukuuta 1998. Sääntöjä sovellettiin ensin Canal+:aan. EBU muutti jäsenyysääntöjään 3 päivänä huhtikuuta 1998, minkä johdosta Canal+ ei voi enää osallistua Eurovision urheilujärjestelmään. Näiden sääntöjen täydellinen teksti on julkaistu EBU:n Internet-sivuilla (<http://www.ebu.ch>).

A Urheilutapahtumien televisiointioikeuksien yhteishankinta

- (17) Kaikki kiinnostuneet jäsenet hankkivat yleensä yhdessä kansainvälisiä urheilutapahtumia koskevat televisiointioikeudet yksinoikeudella.
- (18) Yhdessä hankitaan tavallisesti ainoastaan kansainvälisten urheilutapahtumien televisiointioikeudet, eikä kansallisten tapahtumien, kuten kansallisen jalkapalloliigan oikeuksia, jotka EBU:n jäsenet kussakin maassa ostavat yksin ja kilpailevat näin keskenään eräissä maissa.
- (19) Jos kahdesta tai useammasta maasta olevat EBU:n jäsenet ovat kiinnostuneita tietyistä urheilutapahtumista, ne pyytävät EBUa yhteensovittamaan asiaa. Pyyntö perusteella neuvotteluja käydään kaikkien kiinnostuneiden jäsenten puolesta. Neuvotteluja käy jäsen — toisinaan EBU:n avustamana — tai EBU siinä maassa, jossa tapahtuma järjestetään. Kun Eurovisio-oikeuksia koskevat neuvottelut ovat alkaneet, jäsenet saavat osallistua erillisiin neuvotteluihin kansallisista oikeuksista vasta sitten, kun yhteisten neuvottelujen on virallisesti todettu epäonnistuneen. Siis ainoastaan silloin kun yhteiset neuvottelut epäonnistuvat, jäsenet saavat vapaasti neuvotella oikeuksista.

B Yhdessä hankittujen urheilutapahtumien televisiointioikeuksien jakaminen

- (20) Eurovisio-oikeudet hankitaan jäsenten puolesta, jotka osallistuvat sopimukseen maansa osalta. Kaikki sopimukseen osallistuvat jäsenet jakavat yksinoikeudet ja saavat hyödyntää oikeuksia toimintansa maantieteellisestä laajuudesta ja käytetystä lähetystekniikasta riippumatta. Samasta kansallisesta yleisöstä kilpailevien jäsenten (useita jäseniä yhdessä maassa tai jäsenet lähettävät televisiolähetysiä maastaan toiseen jäsenmaahan, jossa puhutaan samaa kieltä) on kuitenkin sovittava keskenään oikeuksien jakamisesta tai etuoikeuden myöntämisestä yhdelle jäsenistä.
- (21) Samassa maassa toimivat jäsenet sopivat yleensä oikeuksien jakamisesta, esimerkiksi vuorottelemalla lähetysoikeutta. Jos tällaisesta menettelystä ei päästä sopimukseen, kaikki asianomaiset jäsenet saavat lähetysoikeuden, joka ei perustu yksinoikeuteen, kyseessä olevan maan tai maiden osalta. Jollei toisin sovita, tapahtuman televisioivilla jäsenillä (eli jotka tuottavat signaalin) on etuoikeus sellaisiin ulkomaisiin jäseniin nähden, joiden pyrkimyksenä on lähettää tapahtuma samalle kansalliselle yleisölle.

C Signaalien vaihto

- (22) Eurovision alueella järjestettyjen tapahtumien televisioinnin (videosignaalin ja kansainvälisestä äänensiirrosta muodostuvan televisiosignaalin) tuottaa kyseisessä maassa toimiva jäsen, ja signaali on muiden jäsenten käytettävissä Eurovision ohjelmavaihtojärjestelmän kautta. Eurovision ohjelmavaihtojärjestelmä perustuu vastavuoroisuuteen: aina kun yksi jäsen televisioi tapahtuman, varsinkin urheilutapahtuman, joka järjestetään sen maan alueella ja joka voi kiinnostaa muitakin Eurovision jäseniä, se tarjoaa lähetystään ilmaiseksi kaikille muille Eurovision jäsenille sillä perusteella, että se saa muilta jäseniltä vastavuoroisesti tarjouksia, jotka koskevat niiden maassa järjestettäviä tapahtumia. Televisioinnista vastaava jäsen tarjoaa muille jäsenille myös tarvittavan infrastruktuurin, kuten selostuskopit.
- (23) Koska jokaisessa maassa on ainakin yksi EBU:n jäsen, joka lähettää ja tuottaa urheiluoohjelmia, voidaan pitää selvänä, että käytännössä lähes kaikki kansallisten rajojen ulkopuolellakin kiinnostusta herättävät tapahtumat televisioidaan (edellyttäen, että jäsenet ovat onnistuneet hankkimaan oikeudet) ja ne ovat kaikkien jäsenten saatavilla Eurovision alueella. Vastavuoroisuusjärjestelyssä ei oteta huomioon yksittäisten jäsenten todellisia panoksia eikä niiden saamia ohjelmia. Käytännössä kyse on solidaarisesta järjestelystä, jossa suurten maiden vauraammat organisaatiot tukevat pienempien maiden organisaatioita, jotta varmistetaan monipuoliset urheilulähetykset eri puolilla Eurovision aluetta.
- (24) Jos tapahtuma järjestetään Eurovision kattavuusalueen ulkopuolella ja televisioinnista vastaa muu kuin EBU:n jäsen, Eurovision jäsenten on maksettava korvausta toisen yleisradioyhtiön toimittamasta signaalista. Jäsenet jakavat maksun keskenään. Muilla alueilla toimivien vastaavanlaisten yleisradioliittojen kanssa on kuitenkin myös tehty vastavuoroisuus sopimuksia, joiden perusteella signaali tarjotaan toisinaan korvauksetta EBU:n jäsenten käyttöön.

- (25) Signaalin siirto lähetyspaikasta yksittäisen maan vastaanottolaitteistoon tapahtuu kaikki Eurovision jäsenet toisiinsa liittävän jakeluverkon avulla. Verkko koostuu pysyvästi vuokratuista maa-asemista (joita täydennetään tarvittaessa tilapäisesti vuokratuilla maanpäällisillä linkeillä) sekä joistakin yksittäisten jäsenten omistamista maa-asemista. Lisäksi EBU vuokraa joitakin satelliittimaa-asemia pysyvästi ja joitakin tarpeen mukaan.
- (26) Eurovisio järjestelmään kuuluu myös hallinnollinen ja tekninen yhteensovittaminen. Hallinnollisesta yhteensovittamisesta, joka kattaa ohjelmien yhteensovittamisen, vastaa EBU:n vakituinen henkilökunta Genevessä — tai esimerkiksi olympialaisten tapauksessa — erityiset työryhmät. Tavoitteena on yhteensovittaa eri jäsenten erityistarpeita ja televisioida mahdollisimman monta kilpailua. Yhteensovittaminen sisältää aikataulujen suunnittelun, mukaan lukien tapahtumapaikan ja jäsenen kotimaiden välisten aikaerojen huomioon ottaminen ja kilpailujen valinta tilanteissa, joissa monta kilpailua järjestetään samanaikaisesti. Tekninen yhteensovittaminen tapahtuu EBU:n teknisessä keskuksessa, joka vastaa teknisestä suunnittelusta sekä signaalin valvonnasta ja laaduntarkkailusta.
- (27) Osapuolet ovat tehneet joitakin muutoksia ilmoitettuihin sopimuksiin. Muutokset ovat osa ilmoitettua Eurovisio järjestelmää, ja ne koskevat vuosien 1993 ja 1999 sääntöjä käyttöoikeuksien myöntämiseksi muille kuin jäsenille.

D Järjestely Eurovision urheilulähetysoikeuksien myöntämisestä EBUun kuulumattomille toimijoille (1993)

- (28) Komissiolle 26 päivänä helmikuuta 1993 toimitettujen sääntöjen mukaan EBU ja sen jäsenet aikoivat myöntää EBUun kuulumattomille toimijoille laajat oikeudet käyttää Eurovision urheiluohjelmia, joiden televisiointioikeudet EBU on yhteisten neuvottelujen avulla hankkinut yksinoikeudella. Vuoden 1993 järjestelyssä kolmansille myönnetään oikeus lähettää yhdessä hankittujen Eurovision urheilulähetysoikeuksien perusteella suorita ja nauhoitettuja lähetyksiä. EBUun kuulumattomilla toimijoilla on merkittävä mahdollisuus hyödyntää käyttämättömiä oikeuksia eli mahdollisuuksia sellaisten urheilutapahtumien lähettämiseen, joita EBU:n jäsen ei lähetä lainkaan tai joista lähetetään vain osa. EBU (monikansallisten kanavien osalta) tai kyseisessä maassa toimiva yksi tai useampi jäsen (kansallisten kanavien osalta) voivat neuvotella vapaasti käyttöoikeuksiin sovellettavista ehdoista EBUun kuulumattoman toimijan kanssa. EBU ja sen jäsenet myöntävät kuitenkin aina vähintään johdanto-osan 29—33 kappaleessa tarkoitettujen oikeudet.
- (29) Oikeus suoraan lähetykseen myönnetään, jos EBU:n jäsen tai jäsenet eivät välitä tapahtumaa suorana lähetyksenä kyseisessä maassa tai kyseisissä maissa, lukuun ottamatta niitä tapahtuman osia tai kilpailuja (tiettyt lajit, yksittäiset ottelut, erät jne.), jotka jäsenet ovat varanneet omaa suoraa lähetystään varten.
- (30) Jos EBU:n jäsen lähettää tai jäsenet televisioivat tapahtuman (tai useamman päivän kestävä tapahtuman aikana yhden kilpailupäivän) suorana lähetyksenä yhteen tai useampaan kyseessä olevaan maahan — eli jos pääosa tapahtuman tärkeimmistä kilpailuista välitetään suorana lähetyksenä — myönnetään oikeus nauhoitettujen lähetysten käyttöön, joita saa lähettää aikaisintaan tunnin kuluttua tapahtuman tai kyseisen kilpailupäivän viimeisen kilpailun loppumisesta eikä ennen klo 22.30 paikallista aikaa (Lontoon aika yleiseurooppalaisilla kanavilla).
- (31) Jollei kansallisista laeista ja asetuksista muuta johdu, EBU ja sen jäsenet myöntävät oikeuden kahteen enintään 90 sekunnin pituiseen uutislähetykseen tapahtumaa tai kilpailupäivää kohden — tällaisen uutiskatsauksen saa myös lähettää useamman kerran saman päivänä aikana — joiden on oltava osa säännöllistä yleistä uutislähetystä tai osa urheiluohjelmakanavien säännöllisiä makasiinityyppejä urheilu-uutisohjelmia seuraavan 24 tunnin aikana.
- (32) Käyttömaksusta (televisiointioikeuksien ja televisiosignaalin käytöstä) on sovittava. EBUun kuulumattoman toimija voi vapaasti tehdä omat järjestelynsä signaalin reititystä varten tai pyytää EBUa reitittämään signaalin Eurovisio-verkon kautta. Tällaisessa tapauksessa EBU laatii kustannusarvion.

- (33) Jos käyttömaksusta syntyy erimielisyyttä tilanteessa, jossa kaikista muista ehdoista on sovittu, EBUun kuulumaton toimija voi pyytää asian siirtämistä yhden tai useamman riippumattoman ja yhdessä nimettävän asiantuntijan ratkaistavaksi välimiesmenettelyssä. Jos välimiesten valinnasta ei päästä sopimukseen, toimivaltaisen muutoksenhakutuomioistuimen presidentti nimeää asiantuntijat kansalliseen välimiesmenettelyyn (kansalliset kanavat) ja kansainvälisen kauppakamarin puheenjohtaja kansainväliseen välimiesmenettelyyn (yleiseurooppalaiset kanavat). Asiantuntijat vahvistavat käyttömaksun, ja päätös on lopullinen ja sitova.
- (34) Kolmannet voivat pyytää säännöt kokonaisuudessaan EBU:ta tai maakohtaisilta jäseniltä. EBU on julkaissut säännöt myös Internet-sivullaan: <http://www.ebu.ch>, ja ne ovat liitteessä I.

E Säännöt alilisenssien myöntämisestä Eurovisio-oikeuksien käyttämiseen maksutelevisiokanavilla (1999)

- (35) Lisäyksenä 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksytyihin yleisiin sääntöihin, jotka koskevat EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuutta käyttää Eurovision urheiluohjelmia, EBU on hyväksynyt alilisenssisäännöt, jotka koskevat Eurovisio-oikeuksien käyttöä maksutelevisiokanavilla. Säännöt toimitettiin komissiolle 26 päivänä maaliskuuta 1999.
- (36) Vuoden 1999 säännöissä määrätään, että kun EBU:n jäsen lähettää osan urheilutapahtumasta kansallisella yleisohjelmakanavallaan ja osan maksutelevisiokanavallaan:
- EBUun kuulumattomalla toimijalla on kaikki vuoden 1993 sääntöihin perustuvat oikeudet tapahtuman lähettämiseen omilla maksuttomilla tai maksullisilla kanavillaan suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä,
 - EBUun kuulumattomalla toimijalla on myös oikeus lähettää omalla maksutelevisiokanavallaan kilpailuja, jotka ovat samanlaisia tai vastaavia kuin EBU:n jäsenten maksutelevisiokanavilla lähetettävät kilpailut.
- (37) EBU on julkaissut säännöt kokonaisuudessaan Internet-sivullaan <http://www.ebu.ch>, ja ne ovat liitteessä II.

4 MERKITYKSELLISET MARKKINAT

4.1 Tuotemarkkinat

- (38) EBU katsoo, että merkitykselliset markkinat ovat kaikkien urheilulajien tärkeiden urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkimisen markkinat riippumatta siitä, onko kyse kansallisesta vai kansainvälisestä tapahtumasta. EBU tekee tarjouksia ainoastaan yleiseurooppalaista mielenkiintoa herättävistä urheilutapahtumista ⁽⁹⁾.
- (39) Komissio on yhtä mieltä EBU:n kanssa siitä, että urheiluohjelmilla on erityispiirteensä; niiden avulla saavutetaan korkeita katsojalukuja ja tunnistettavissa oleva kohdeyleisö, johon eräät suuret mainostajat erityisesti tähtäävät.
- (40) Vastoin EBU:n näkemystä urheiluohjelmien viehätyksensä ja näin ollen televisiointioikeuksista käytävän kilpailun tiukkuus vaihtelee urheilulajin ja urheilutapahtuman mukaan. Massaurheilulajit kuten jalkapallo, tennis tai moottoriurheilu kiinnostavat yleensä suurta yleisöä, vaikka suosituimmat lajit vaihtelevatkin maittain. Harvinaisempien urheilulajien katsojaluvut jäävät sitä vastoin varsin alhaisiksi. Kansainväliset urheilutapahtumat kiinnostavat yleisöä yleensä enemmän kuin kansalliset tapahtumat edellyttäen, että katsojan kotimaata edustava joukkue tai maan mestari osallistuu tapahtumaan. Sen sijaan kansainväliset tapahtumat, joihin ei osallistu kotimaata edustavaa joukkuetta tai urheilijaa, eivät yleensä herätä suurta kiinnostusta. Televisiomarkkinoiden kasvaneen kilpailun myötä urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hinnat ovat nousseet huomattavasti viimeisen kymmenen vuoden aikana (katso johdanto-osan 50—58 kappale). Tämä koskee erityisesti merkittäviä kansainvälisiä urheilutapahtumia, kuten jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut tai olympialaiset.

⁽⁹⁾ Yleiseurooppalaista kiinnostusta herättäviä urheilutapahtumia ovat esimerkiksi olympialaiset, jalkapallon MM-kilpailut, jalkapallon EM-kilpailut, yleisurheilun MM- ja EM-kilpailut; Wimbledonin, USA:n ja Ranskan avoimet tenniskilpailut sekä NBA:n koripallomestaruussarja.

- (41) Katsojien mieltymykset määrittävät ohjelman arvon mainostajille ja maksutelevisiotoiminnan harjoittajille⁽¹⁰⁾. Maksuttomien kanavien osalta ei voida suoraan tarkkailla katsojien reaktioita lähetysten hintojen muutoksiin, ja näin ollen ei voida myöskään suoraan tarkastella kysynnän hintajoustoa. Tämä koskee myös maksutelevisiota, koska maksutelevisiosopimukset sisältävät yleensä kuukausittaiset tai vuotuiset maksut tietyistä kanavapaketeista, mutteivät ohjelmakohtaisia hintoja. Jos kuitenkin todetaan, että urheilulähetykset saavuttavat saman- tai vastaavansuuruisen yleisön riippumatta siitä, kilpailevatko ne samanaikaisesti lähetettyjen urheilutapahtumien kanssa, tämä on selkeä osoitus siitä, että tällaiset tapahtumat voivat ratkaista tilaajien tai mainostajien valinnan tietyn lähetystoiminnan harjoittajan hyväksi.
- (42) Tiedot merkittävimpien urheilutapahtumien katsojakäyttäytymisestä osoittavat, että ainakin joidenkin analysoitujen urheilutapahtumien kohdalla — kuten kesä- ja talviolympialaiset, Wimbledonin loppuottelut ja jalkapallon maailmanmestaruuskilpailut — katsojakäyttäytymiseen ei näytä vaikuttaneen se, että samanaikaisesti tai lähes samanaikaisesti lähetettiin muita suuria urheilutapahtumia. Tärkeimpien urheilutapahtumien katsojaluvut eivät näytä juurikaan riippuvan siitä, mitä muita suuria urheilutapahtumia lähetetään samoihin aikoihin⁽¹¹⁾. Näin ollen tällaisten urheilutapahtumien tarjonta voisi vaikuttaa tilaajiin tai mainostajiin siinä määrin, että yleisradioyhtiöt olisivat taipuvaisia maksamaan niistä huomattavasti korkeampia hintoja.
- (43) Komission tutkimukset osoittavat, että EBU:n ehdottama markkinoiden määritelmä on liian laaja ja on erittäin todennäköistä, että suurten ja pääosin kansainvälisten urheilutapahtumien televisiointioikeuksilla on erilliset markkinansa.
- (44) Käsiteltävänä olevan asian tarkastelemiseksi ei kuitenkaan ole tarpeen määritellä merkityksellisiä tuotemarkkinoita täsmällisesti. Kun otetaan huomioon nykyinen markkinarakenne ja alilisenssisäännöt Eurovision urheiluohjelmaoikeuksien myöntämisestä EBUun kuulumattomille toimijoille, nämä sopimukset eivät aiheuta kilpailuongelmia, vaikka kyse olisi yksittäisten urheilutapahtumien kuten kesäolympialaisten televisiointioikeuksien hankkimisen markkinoista.
- (45) Kuten johdanto-osan 41 kappaleessa selvitetään, tiettyjen merkittävimpien urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkiminen yksinoikeudella vaikuttaa huomattavasti tuotantoketjun loppupään maksuttoman ja maksullisen televisiotoiminnan markkinoihin, joilla urheilutapahtumat lähetetään osana ohjelmatarjontaa katsojille ja/tai tilaajille.

4.2 Maantieteelliset markkinat

- (46) Eräät urheilutapahtumien televisiointioikeudet hankitaan yksinoikeudella ja ohjelmansiirtotekniikasta riippumatta koko Euroopan alueelle, jossa ne myydään edelleen maittain, toiset oikeudet hankitaan taas maakohtaisesti. Kaikkia eurooppalaisia katsojia kiinnostavien suurten urheilutapahtumien (kuten olympialaisten) televisiointioikeudet kuuluvat yleensä ensiksi mainittuun eurooppalaajuuksien lisenssien ryhmään.
- (47) Kuten johdanto-osan 38—45 kappaleessa selitetään, katsojien mieltymykset voivat vaihdella huomattavasti maittain urheilulajin ja urheilutapahtumaan tyyppin perusteella ja myös televisiointioikeuksia koskevat kilpailuolosuhteet voivat vaihdella vastaavasti. Lisenssityyppi ei vaikuta tähän.

⁽¹⁰⁾ Samalla tavoin kuin asiakkaiden korvattavuus määrittää interaktiivisen digitaalitelevisiopalvelujen tuotantoketjun alkupään palvelujen tarjoajien suhteen ohjelmantarjoajiin, kuten komissio on todennut päätöksessään 1999/781/EY, asia 36.539 — British Interactive Broadcasting/Open, (EYVL L 312, 6.12.1999, s. 1).

⁽¹¹⁾ Kun suuri urheilutapahtuma A lähetetään samanaikaisesti toisen suuren urheilutapahtuma B:n kanssa, A-tapahtuma saavuttaa (keskimäärin) saman yleisön kuin se saavuttaisi, jos B-tapahtumaa ei lähetettäisi. On esimerkiksi osoitettu, että kysynnän joustavuus Yhdistyneessä kuningaskunnassa Wimbledonin loppuotteluiden ja jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen välillä on erittäin pieni — todennäköisesti nolla. Jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen katsojat eivät siis näytä katsovan Wimbledonin loppuotteluita, vaikka jalkapallon mestaruuskisoja ei lähetettäisikään. Sama voidaan todeta verrattaessa B SkyB:n lähettämiä valioliigaotteluita 30—40 katsotuimpaan urheiluohjelmaan Yhdistyneen kuningaskunnan maksuttomilla kanavilla. Testi osoittaa, että kyseiset valioliigan pelit eivät katsojien mielestä ole korvattavissa muilla suurilla urheilutapahtumilla, vaikka ne lähetettäisiin samana päivänä. *Lähde:* "Market definition in European Sports Broadcasting and Competition for Sports Broadcasting Rights", Market Analysis LTD:n kilpailun pääosaston toimeksiannosta laatima tutkimus, lokakuu 1999.

- (48) Tuotantoketjun loppupään osalta tässä käsiteltävään ilmoitukseen liittyvien maksuttomien ja maksullisten kanavien markkinoita olisi pidettävä yleensä kansallisina tai yhdelle kielialueelle rajoittuvina kielellisistä, kulttuurisista, lisensseihin ja tekijänoikeuksiin liittyvistä syistä.
- (49) Tässä tapauksessa ei kuitenkaan ole tarpeen määritellä merkityksellisiä maantieteellisiä markkinoita täsmällisesti. Kun otetaan huomioon nykyinen markkinarakenne ja alilisenssisäännöt, joiden perusteella EBUun kuulumattomille toimijoille myönnetään oikeudet Eurovision urheiluojelmiin, sopimukset eivät aiheuta kilpailuongelmia urheilulähetysoikeuksien hankkimisen kansallisilla markkinoilla eivätkä tuotantoketjun loppupäässä maksuttoman ja maksullisen televisiotoiminnan markkinoilla.

5 MARKKINARAKENNE

- (50) Maanpäällistä lähetystoimintaa harjoittavien yleisradioyhtiöiden välinen kilpailu on kiristynyt joka puolella yhteisön markkinoita ja huomattava määrä uusia kaapeli- ja satelliittiyhtiöitä on tullut markkinoille viimeisten kymmenen vuoden aikana. Televisioyhtiöiden ja kanavien määrä viidellä yhteisön suurimmalla televisiotoiminnan markkina-alueella (Saksa, Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta, Italia ja Espanja) on kaksin- tai kolminkertaistunut vuosina 1982—1997. Uudet kansalliset maksuttomat yleisradioyhtiöt ovat luonnollisesti kiinnostuneita käyttämään paljon varoja mielenkiintoisiin urheilutapahtumiin lisätäkseen kanaviensa arvostusta. Maksutelevisioyhtiöt varsinkin Ranskassa, Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Espanjassa ovat lisäksi todenneet, että kiinnostavilla urheilulähetyksillä on huomattava painoarvo tilaajia hankittaessa, varsinkin kun on kyse nuorista ostokykisistä miehistä. Näin ollen urheiluojelmille varattu kapasiteetti on lisääntynyt merkittävästi viime vuosina ja kasvun taustalla ovat pääasiassa EBUun kuulumattomat toimijat⁽¹²⁾.
- (51) Urheilutapahtumien televisiointioikeudet myönnetään yleensä tietylle alueelle ja tavallisesti yksinoikeudella. Yksinoikeus myönnetään yleensä kaikille lähetysmenetelmille (satelliitti-, kaapeli-, maanpäälliset verkot). Televisioyhtiöt pitävät yksinoikeutta tarpeellisena varmistamaan tietyn urheiluojelman arvon niiden katsojalukujen ja mainostulojen suhteen, joita sillä voidaan saavuttaa. Oikeudet tarjotaan usein pakettina, joka käsittää kaikki yhden tapahtuman muodostamat ottelut, erät tai kilpailut (mestaruuskilpailu, turnaus, cup-ottelut ja liigaottelut).
- (52) Televisiointioikeudet omistaa yleensä urheilutapahtumaan järjestäjä, joka voi säädellä pääsyä niihin tiloihin, joissa tapahtuma järjestetään. Säädelläkseen tapahtuman televisiointia ja varmistaa yksinoikeuden tapahtuman järjestäjä antaa vain yhdelle televisioyhtiölle (ns. host-broadcaster eli televisioyhtiö tapahtuman järjestävässä maassa) tai enintään muutamille yhtiöille luvan televisiosignaalin lähettämiseen. Järjestäjän kanssa tehdyn sopimuksen perusteella ne eivät saa antaa signaaliaan sellaisen kolmannen käyttöön, joka ei ole hankkinut asianmukaisia oikeuksia. Laajaa suosiota nauttivien urheilutapahtumien järjestäjät ovat usein melko voimakkaita kansallisia tai kansainvälisiä järjestöjä, joiden asema on erittäin vahva tiettyjen urheilutapahtumien tai tiettyjen urheilulajien televisiointioikeuksien osalta, koska kutakin urheilulajia kohden on tavallisesti ainoastaan yksi kansallinen tai kansainvälinen järjestö.
- (53) Uusien markkinoille tulijoiden ja urheilulähetyksille varatun kapasiteetin kasvun vuoksi arvokkaista televisiointioikeuksista käydään tiukkaa tarjouskilpailua. Sen vaikutuksena voitot näyttävät siirtyvän tuotantoketjun loppupään televisioyhtiöiltä tuotantoketjun alkupäähän oikeuksien omistajille⁽¹³⁾. Urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hinnat ovat tästä syystä nousseet jyrkästi.
- (54) EBU on menettänyt huomattavasti markkinaosuuttaan merkityksellisillä markkinoilla viimeisen kymmenen vuoden aikana.

⁽¹²⁾ Ks. liitteen III kaavio, joka kuvaa kehitystä vuodesta 1990.

⁽¹³⁾ Ks. liitteen IV taulukko, jossa esitetään EBU:n maksama hinta olympialaisten televisiointioikeuksista Euroopassa vuosina 1984—2008. *Lähde:* Market Analysis LTD:n lokakuussa 1999 tekemä selvitys.

- (55) Eräiden suurimpien urheilutapahtumien televisioinnin yksinoikeuksien hankkimisen osalta EBU:n asemaa ovat heikentäneet huomattavasti suuret eurooppalaiset viestintäalan konsernit⁽¹⁴⁾, jotka toimivat sekä yleis- että maksutelevisiokanavien alalla, ja kansainväliset ohjelmien välittäjät⁽¹⁵⁾. Paras esimerkki tästä suuntauksesta on se, että EBU ei onnistunut tarjouskilpailussa saamaan vuosien 2002 ja 2006 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen oikeuksia. Vuonna 1987 EBU maksoi 215 miljoonaa Englannin puntaa vuosien 1990, 1994 ja 1998 jalkapallon maailmanmestaruuskilpailujen esittämisestä. Vuonna 1997 Kirch-yhtymä maksoi 1,37 miljardia Englannin puntaa seuraavien kolmen maailmanmestaruuskilpailujen maailmanlaajuisista yksinoikeuksista — eli kuusinkertaisen hinnan. EBU:n tarjous oli 78 prosenttia maailmanlaajuiset oikeudet voittaneesta tarjouksesta⁽¹⁶⁾. EBU ei ole onnistunut saamaan tai on menettänyt huomattavan määrän muiden merkittävien urheilutapahtumien oikeuksia kilpailijoiden esittämien korkeampien tarjousten vuoksi, kuten Formula 1 -kilpailut, moottoripyöräilyn Grand Prix -maailmanmestaruuskilpailut vuodesta 1998, yleisurheilun Grand Prix -kilpailut (Golden Four), voimistelun maailmanmestaruuskilpailut, hiihdon maailmanmestaruusosakilpailut Italiassa, Norjassa, Ranskassa, Sloveniassa, Espanjassa, Ruotsissa, USA:ssa ja Kanadassa, koripallon MM- ja EM-kilpailut vuodesta 1999, tennisturnauksista Wimbledon (vuodesta 1988), USA:n avoimet (vuodesta 1985), Masters-loppuottelu (vuodesta 1987), Grand Slam (vuodesta 1990) ja Davis Cupin loppuottelut, rugby:n maailmanmestaruuskilpailut sekä Pariisi—Dakar-ralli.
- (56) EBU:lla on kuitenkin vielä vahva markkina-asema sellaisten eurooppalaisia katsojia kiinnostavien kansainvälisten urheilutapahtumien oikeuksien hankkimisessa, joiden haltijoiden mielestä on tärkeää, että tapahtumat lähetetään maksuttomilla kanavilla. Lisäksi EBU:lla on edelleen ainutlaatuinen keskitetty järjestön asema, joka varmistaa järjestäjille laajimman mahdollisen yleisön Euroopassa. EBU on saanut oikeudet kesäolympialaisiin Sydneyssä (2000) ja Ateenassa (2004) sekä vuoden 2008 kesäolympialaisiin, talviolympialaisiin Salt Lake Cityssä (2002) ja vuoden 2006 talviolympialaisiin, UEFA Cupin loppuotteluihin (1998—2000), Roland Garros'n (1998—1999) ja Australian avoimiin tenniskilpailuihin (1998—2000), kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n alppihiihdon ja pohjoismaisten lajien maailmanmestaruuskilpailuihin (1999—2005). EBU:lla on sopimukset myös muiden urheilulajien MM- ja EM-kilpailuihin, kuten yleisurheilu, koripallo, ampumahiihto, nyrkkeily, pyöräily, ratsastus, miekkailu, voimistelu, judo, soutu, luistelu, uinti, pöytätennis, lentopallo, painonnosto ja paini.
- (57) On erityisen merkittävää, että olympialaisten Euroopan televisiointioikeudet on aina myyty EBU:lle. Myös viimeksi pidetyssä tarjouskilpailussa EBU osti kaikkien vuosina 2000—2008 järjestettävien olympialaisten lähetysoikeudet yhteensä 1,44 miljardilla Yhdysvaltain dollarilla. News Corporation tarjosi 2 miljardia dollaria vuosien 2000—2008 olympialaisten lähetysoikeuksista. Tämä on osoitus kansainvälisen olympiakomitean pyrkimyksistä pitää tärkeimmät urheilutapahtumat maksuttoman televisiotoiminnan piirissä. Toisaalta News Corporationin tekemä korkeampi tarjous viimeisimpien olympialaisten televisiointioikeuksista vahvistaa uusien tulokkaiden aikaansaaman suuntauksen ja sen vaikutuksen EBU:n markkinavoimaan.
- (58) EBU:n jäsenten markkina-asema maksuttomien kanavien kansallisilla markkinoilla on myös selkeästi heikentynyt uusien kilpailijoiden tultua nopeasti markkinoille. EBU:n jäsenet ovat vasta nyt tulossa maksutelevisiomarkkinoille, toistaiseksi harvojen teemakanavien avulla. Tunnetuilla maksutelevisioyhtiöillä, kuten Canal+, BSkyB ja Kirch, on erittäin vahvat markkina-asetat joissakin Euroopan maissa, ja niillä on erittäin merkittäviä urheilulähetysoikeuksia.

6 KOLMANSIEN HUOMAUTUKSET

- (59) Komissio totesi asetuksen N:o 17/19 artiklan 3 kohdan mukaisessa tiedonannossaan 5 päivältä lokakuuta aikomuksestaan myöntää poikkeuslupa 81 artiklan 3 kohdan nojalla. Eräät kolmannet

⁽¹⁴⁾ Kirch, Mediaset, Bertelsmann, BSkyB, Canal+.

⁽¹⁵⁾ ISL, IMG, ISPR, Team tai UFA.

⁽¹⁶⁾ Lähde: Market Analysis LTD:n lokakuussa 1999 tekemä selvitys.

toimittivat komissiolle kriittisiä näkemyksiä ilmoitetuista sopimuksista ja etenkin EBU:n alilisenssijärjestelystä. Komissio järjesti 18 ja 19 päivänä joulukuuta 1990 kaikille asianomaisille suullisen kuulemisen, jossa alilisenssijärjestelystä keskusteltiin yksityiskohtaisesti ja sen todettiin rajoittavan kilpailua liikaa.

- (60) Kolmansien esittämien huomautusten ja komission kehotuksen perusteella EBU toimitti komissiolle 26 päivänä helmikuuta 1993 tiedot uudesta järjestelystä, joka koski EBU:n kuulumattomien toimijoille myönnettävistä käyttöoikeuksista tehtäviä sopimuksia.
- (61) Komissio julkaisi 1 päivänä syyskuuta 1999 toisen neuvoston asetuksen N:o 17/19 artiklan 3 kohdan mukaisen tiedonannon ja sai jälleen huomautuksia kolmansilta. Huomautukset koskivat pääasiassa seuraavia kysymyksiä:
- a) EBU:n perussäännön 3 artiklassa esitetyt EBU:n varsinaista jäsenyyttä koskevat ehdot eivät ole riittävän objektiivisia ja avoimia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 11 päivänä heinäkuuta 1996 antamassa tuomiossa ⁽¹⁷⁾ tarkoitettulla tavalla. EBU:n jäsenyysäännöt ja urheilulähetysoikeuksien hankkiminen yhdessä kuuluvat perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, eikä niille voida myöntää poikkeusta 81 artiklan 3 kohdan nojalla;
 - b) EBU:n esittämä tuotemerkkinoiden määritelmä ⁽¹⁸⁾ on liian laaja.
- (62) Komissio tutki huolellisesti kaikki kolmansien esittämät huomautukset ja totesi, että varsinkin seuraavia niissä esitettyjä huolenaiheita oli käsitelty ilmoitusmenettelyssä:
- a) EBU:n jäsenääntöjen ja urheilulähetysoikeuksien yhteishankinnan osalta komissio on ottanut huomioon kolmansien esittämät huolenaiheet jäljempänä esitetystä oikeudellisesta arviossa;
 - b) tuotemerkkinoiden määritelmää koskevaa kysymystä komissio on tarkastellut johdanto-osan 38—49 kappaleessa.

II OIKEUDELLINEN ARVIOINTI

- (63) Komissio on todennut, että ilmoitetut järjestelyt kuuluvat EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan. Tämän päätöksen 2 artiklassa asetettujen edellytysten ja velvoitteiden sekä komission toimenpiteiden perusteella tehtyjen muutosten seurauksena EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan perusteet täytetään.

1 EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 81 ARTIKLAN 1 KOHTA ja ETA-SOPIMUKSEN 53 ARTIKLAN 1 KOHTA

A Yritysten yhteenliittymien väliset sopimukset tai päätökset

- (64) EBU:n jäsenet ovat EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut erityisesti asiassa 155/73 ⁽¹⁹⁾, että yleisradiotoimintaa harjoittavat organisaatiot ovat 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yrityksiä, jos ne harjoittavat taloudellista toimintaa. Urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkiminen ja alilisenssien myöntäminen näihin ohjelmiin ovat selkeästi 81 artiklan 1 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuuluvaa taloudellista toimintaa.

⁽¹⁷⁾ Ks. alaviite 6.

⁽¹⁸⁾ Tärkeiden urheilutapahtumien markkinat riippumatta lajista ja siitä, onko kyse kansallisesta vai kansainvälisestä tapahtumasta.

⁽¹⁹⁾ Kok. 1974, s. 409.

- (65) EBU:n ilmoitetut sisäiset säännöt ja määräykset Eurovisio-järjestelmästä ovat yritysten yhteenliittymien välisiä päätöksiä perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

B EBU:n jäsenyysäännöt

- (66) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi komission päätöksen 93/403/ETY. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin arvioi, olivatko jäsenyysäännöt objektiivisia ja riittävän tarkoin määriteltäviä, jotta niitä voitaisiin soveltaa yhdenmukaisesti ja syrjimättömällä tavalla kaikkiin varsinaisiin jäseniin ja varsinaisiksi jäseniksi pyrkiviin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että komissio ei ollut toteuttanut tällaista tutkimusta antaessaan säännöille poikkeusluvan. Se ei esittänyt näkemystään jäsenyysääntöjen kilpailua rajoittavasta luonteesta.
- (67) Komissio myöntää, että päätös 93/403/ETY on muotoilu epäselvästi. Tästä syystä tuomioistuin tulkitsi päätöstä siten, että komissio oli pitänyt EBU:n jäsenyysääntöjä kilpailua rajoittavina mutta myöntänyt niille poikkeuksen. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa ⁽²⁰⁾. EBU ei ollut edes ilmoittanut komissiolle sen varsinaista jäsenyyttä koskevia ehtoja, jotka esitetään EBU:n perussäännön 3 artiklan 3 kappaleessa, vaan ilmoitus koski ainoastaan Eurovisio-järjestelmää.
- (68) Komissio on edelleen sitä mieltä, että yleisradioyhtiöiden järjestön jäsenyysäännöt eivät sellaisinaan voi rajoittaa kilpailua EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla. On muistettava, että monilla muillakin taloudellista toimintaa Euroopan markkinoilla harjoittavilla organisaatioilla ja järjestöillä on vastaavanlaiset jäsenyysääntönsä kuin EBUlla ⁽²¹⁾. Järjestöjä ei voida EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan nojalla velvoittaa hyväksymään jäseniä vastoin tahtoaan. Tämä pitää paikkansa etenkin EBU:n kaltaisten järjestöjen tapauksessa, jotka eivät markkina-asemansa perusteella pysty poistamaan kilpailua (katso johdanto-osan 100—103 kappale). Kolmannet voivat vapaasti perustaa samanlaisia järjestöjä niin halutessaan.
- (69) Komissio katsoo, että on kokonaan toinen asia, onko tällaisissa järjestöissä sovittu kilpailun rajoituksista. Mahdollisia rajoituksia arvioidaan erikseen johdanto-osan 71—80 kappaleessa.
- (70) Komissio toteaa myös että, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kumotessa päätöksen 93/403/ETY voimassa olleita EBU:n jäsenyysääntöjä on sittemmin muutettu huomattavasti. EBU toimitti komissiolle 27 päivänä elokuuta 1996 jäsenyysääntöjen tulkintaa koskevat suuntaviivat (Guidelines of Interpretation of Criteria for EBU Active Membership), joka oli annettu 12 päivänä elokuuta 1992. Vuoden 1992 suuntaviivat sisälsivät jo numeerisesti ilmaistuja ehtoja teknisestä peitosta ja yksityiskohtaisia selvityksiä ohjelmistovelvoitteista ja omaa tuotantoa koskevista velvollisuuksista. EBU muutti jäsenyysääntöjä ja suuntaviivoja jälleen 3 päivänä huhtikuuta 1998 ⁽²²⁾. Muutoksen perusteella jäsenyysääntöihin tuli lisää numeerisia ehtoja ⁽²³⁾.

C Kilpailun rajoittuminen EBU:n jäsenten välillä ilmoitettujen sopimusten perusteella

- (71) Urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkimista yhdessä, niiden jakamista ja Eurovisio-signaalin käyttöä koskevien EBU:n sääntöjen tarkoituksena ja vaikutuksena on jäsenten välisen kilpailun rajoittaminen.

C.1 Lähetysoikeuksien yhteishankinta

- (72) Urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkimista yhteisellä yksinoikeudella koskevien sääntöjen tarkoituksena ja vaikutuksena on rajoittaa jäsenten välistä kilpailua.

⁽²⁰⁾ Ks. johdanto-osan 50 kappale ja komission päätöksen 93/403/ETY 2 artiklassa EBUlle asetettu velvoite.

⁽²¹⁾ Esimerkki messuja järjestävästä yhdistyksestä, ks. komission päätös 77/722/ETY asiassa BPICA (EYVL L 299, 23.11.1977, s. 18).

⁽²²⁾ EBU on julkaissut perussääntönsä muutetun 3 artiklan ja muutetut suuntaviivat Internet-sivullaan: <http://www.ebu.ch>. Ks. myös johdanto-osan 9—13 kappale, jossa kuvaillaan EBU:n organisaatiota.

⁽²³⁾ Ks. ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 11 päivänä heinäkuuta 1996 antaman tuomion 95 ja 97 kohta, jossa vaadittiin tällaista numeerista määrittelyä.

- (73) EBU:n perussäännön (13 artiklan 4 kappale) ja Eurovisio-järjestelmän solidaarisen luonteen perusteella EBU:n jäsenet sitoutuvat hankkimaan yhdessä urheilutapahtumien televisiointioikeudet. Oikeuksien yhteishankinta Eurovision puitteissa rajoittaa kilpailua ja usein poistaa sen Eurovisio-järjestelmään osallistuvien yhtiöiden väliltä. Sen sijaan, että jäsenet esittäisivät omat tarjouksensa, ne osallistuvat yhteisiin neuvotteluihin ja sopivat keskenään taloudelliset ja muut edellytykset oikeuksien hankkimiselle. Kilpailua rajoitetaan, vaikka EBU:n säännöt oikeuksista neuvottelemisesta ja niiden hankkimisesta ovat vain suosituksia eivätkä oikeudellisesti sitovia. Kuten edellä todetaan, EBU:n perussäännön (13 artiklan 4 kappale) ja Eurovisio-järjestelmän solidaarisen luonteen perusteella EBU:n jäsenet sitoutuvat siis toimimaan yhteisen edun puolesta ja noudattamaan tässä tarkoituksessa vahvistettuja sääntöjä. Yksittäinen jäsen voi siis tuntea painetta yhteisiin neuvotteluihin osallistumiseksi. Jäsenet, joita oikeuksien hankkiminen kiinnostaa, osallistuvat käytännössä yhteisiin neuvotteluihin ja neuvottelevat erikseen vasta silloin kun yhteisneuvottelut on virallisesti julistettu epäonnistuneiksi, mitä tapahtuu erittäin harvoin.
- (74) Jos oikeuksia ei hankittaisi yhdessä Eurovision puitteissa, EBU:n jäsenet kilpailisivat periaatteessa keskenään urheilutapahtumien televisiointioikeuksien hankkimisesta. Eräissä jäsenvaltioissa on kaksi tai useampia EBU:n jäseniä, jotka kilpailevat yleensä keskenään oikeuksista lähettää kansainvälisiä urheilutapahtumia maassaan⁽²⁴⁾. Lisäksi osa EBU:n jäsenistä lähettää satelliitin tai kaapelin kautta ohjelmiaan toiseen jäsenmaahan ja niiden pitäisi muuten kilpailla oikeuksien hankkimisesta näihin maihin kyseisen maan EBU:n jäsenten kanssa⁽²⁵⁾.
- (75) Kun tarkastellaan EBU:n jäsenten velvollisuutta lähetysoikeuksien yhteishankintaan, on kiinnitettävä huomiota siihen, että ne myydään yleensä yksinoikeudella (katso johdanto-osan 50—58 kappale). Tällöin EBU:n jäsenten velvollisuudella hankkia yhdessä oikeudet saattaa olla erityisen haitallinen vaikutus markkinoihin. Muilla kuin EBU:n jäsenillä ei periaatteessa olisi oikeutta käyttää kyseisiä televisiointioikeuksia lainkaan. Tästä syystä EBU laati komission kehotuksesta vuosien 1992 ja 1999 alilisenssijärjestelyt.

C.2 Eurovisio-oikeuksien jakaminen

- (76) Eurovisio-oikeudet jaetaan niiden EBU:n jäsenten välillä, jotka osallistuvat tiettyä urheilutapahtumaa koskevien televisiointioikeuksien hankkimiseen. Kaikilla sopimukseen osallistuvilla jäsenillä on oikeus hyödyntää täysimääräisesti oikeuksia riippumatta niiden toiminnan maantieteellisestä laajuudesta tai lähetystekniikasta. Samasta kansallisesta yleisöstä kilpailevien jäsenten (monta jäsentä yhdestä maasta tai jäsenet lähettävät ohjelmansa maastaan toiseen samankieliseen maahan) on kuitenkin sovittava keskenään menettelystä, jonka perusteella yksi niistä saa etuoikeuden.
- (77) Ilmoitetun Eurovisio-järjestelmän mukaan useamman samassa maassa toimivan jäsenen on sovittava oikeuksien jakamisesta, esimerkiksi vuorottelemalla lähetysojoissa. Jos tällaisesta menettelystä ei päästä sopimukseen, on teoreettisesti mahdollista, että kaikki asianomaiset jäsenet saavat lähetysoikeudet kyseisen maan tai maiden osalta toisen jäsenen ohjelmista riippumatta. Eurovisio-järjestelmän perustana oleva vastavuoroisuusperiaate kannustaa selkeästi jäseniä sopimaan oikeuksien jakamisesta. Käytännössä oikeudet jaetaan lähes aina jäsenten kesken. Tapahtuman televisioivilla jäsenillä (eli signaalin tuottavilla jäsenillä) on etuoikeus, jollei muuta sovita, sellaisiin ulkomaisiin jäseniin nähden, jotka pyrkivät lähettämään kyseisen tapahtuman samalle kansalliselle yleisölle.

⁽²⁴⁾ Ranska, Tanska, Saksa, Yhdistynyt kuningaskunta, Suomi.

⁽²⁵⁾ Kyseisten EBU:n sääntöjen mukaan kaikki Eurovisio-oikeuksien yhteishankintaan osallistuvat jäsenet ovat oikeutettuja näiden televisiointioikeuksien täysimääräiseen hyödyntämiseen riippumatta niiden toiminnan maantieteellisestä laajuudesta.

- (78) Kyseiset oikeuksien jakamista koskevat säännöt rajoittavat kilpailua, koska EBU:n jäsenten on sovittava keskenään menettelyistä oikeuksien jakamiseksi. Sääntöjen puuttuessa EBU:n jäsenet, varsinkin jos samasta maasta on useampi kuin yksi jäsen, kilpailisivat samasta kansallisesta yleisöstä.

C.3 Eurovisio-signaalin vaihto

- (79) Eurovision alueella järjestettyjen tapahtumien televisioinnin (videosignaalista ja kansainvälisestä äänensiirrosta muodostuvan televisiosignaalin) tuottaa kyseisessä maassa toimiva jäsen, ja signaali on muiden jäsenten käytettävissä Eurovision ohjelmavaihtojärjestelmän kautta. Eurovision ohjelmavaihtojärjestelmä perustuu vastavuoroisuuteen: aina kun jäsen televisioi tapahtuman, varsinkin urheilutapahtuman, joka järjestetään sen maan alueella ja joka voi kiinnostaa muitakin Eurovision jäseniä, se tarjoaa lähetystään ilmaiseksi kaikille muille Eurovision jäsenille sillä perusteella, että se saa muilta jäseniltä vastavuoroisesti tarjouksia, jotka koskevat niiden maassa järjestettäviä tapahtumia. Televisioinnista vastaava jäsen tarjoaa muille jäsenille myös tarvittavan infrastruktuurin, kuten selostuskopit.
- (80) Tästä syystä säännöt Eurovisio-signaalin vaihdosta rajoittavat kilpailua, koska ne saattavat velvoittaa jäsenen tarjoamaan siirtosignaalin ilmaiseksi toiselle EBU:n jäsenelle.

D Vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan

- (81) Eurovisio-järjestelmä liittyy televisiointioikeuksien hankkimiseen rajatylittävällä tasolla ja niiden käyttöön yhteisössä. Eri jäsenvaltioista olevat jäsenet hankkivat oikeudet yhdessä. Ilmoitetut sopimukset vaikuttavat siten jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

E Kilpailunrajoitusten ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan aiheutuneiden vaikutusten tuntuvuus

- (82) Monet Eurovisio-järjestelmän kattamat kansainväliset urheilutapahtumat, kuten olympialaiset, kiinnostavat niin laajaa yleisöä ja ovat taloudellisesti niin merkittäviä, että oikeuksien hankkimista, Eurovisio-signaalin jakamista tai vaihtoa eurooppalaisten yleisradioyhtiöiden välillä koskevat rajoitukset ovat tuntuvia EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdassa ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.
- (83) Paras esimerkki taloudellisesta merkityksestä ja oikeuksien yhdessä hankkimisen tuntuva vaikutuksesta on viimeksi pidetty tarjouskilpailu olympialaisten televisiointioikeuksista, jonka EBU voitti. EBU sai oikeudet; vuosiksi 2000—2008 yhteensä 1,44 miljardilla Yhdysvaltain dollarilla, vaikka News Corporation tarjosi 2 miljardia dollaria samoista oikeuksista. On selvää, että tällainen merkittävä urheilutapahtuma kiinnostaa kovasti eurooppalaisia, katsojia.

2 EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 81 ARTIKLAN 3 KOHTA JA ETA-SOPIMUKSEN 53 ARTIKLAN 3 KOHTA

A Tuotannon tai tuotteiden jakelun tehostaminen ja teknisen tai taloudellisen kehityksen edistäminen

A.1 Oikeuksien yhteinen hankinta

- (84) Oikeuksien yhteinen hankinta Eurovisio-järjestelmän puitteissa parantaa televisiopalvelujen jakelua ja edistää teknistä ja taloudellista kehitystä.
- (85) Ilman oikeuksien yhteistä hankintaa erityisesti EBU:n pienten jäsenten olisi hankalampi saada urheilutapahtumien televisiointioikeuksia.

- (86) Oikeuksien yhteinen hankinta vähentää kustannuksia, joita useat erilliset neuvottelut aiheuttaisivat, ja parantaa siten ostoehtoja. Samalla taataan, että neuvotteluista huolehtii kaikista pätevin neuvottelija. Tämä tarkoittaa joko tapahtuman järjestävän maan kansallista jäsentä, joka tuntee paikalliset olosuhteet, tai itse EBUa, jonka palveluksessa on kansainvälisen tason neuvotteluihin erikoistuneita henkilöitä. Siten erityisesti pienemmät jäsenet, joilla ei ole tällaisia erikoistuneita henkilöitä, hyötyvät suurten kansainvälisten tapahtumien oikeuksien hankinnasta. Yhteisissä neuvotteluissa oikeuksien yhteisen hankinnan osapuolten erityistoiveet ja -tarpeet otetaan huomioon. Erillisissä neuvotteluissa erityisesti pienten maiden jäsenten olisi hankalampi saada erityistarpeitaan vastaavia sopimuksia.
- (87) Siten yhteisestä hankinnasta seuraa, että lähetettävien urheilutapahtumien määrä ja niitä lähettävien yleisradiotoiminnan harjoittajien määrä kasvaa. Tästä seuraava urheilutapahtumien kattavampi lähettäminen parantaa jakelua.

A.2 Eurovisio-oikeuksien jakaminen

- (88) Ilman Eurovisio-sääntöjä, jotka mahdollistavat oikeuksien jakamisen ja urheilutapahtumaa televisioinnin lähettävien jäsenten vuorottelun avulla, kyseinen tapahtuma saisi vähemmän lähetyssaikaa. Kun yhteiseen hankintaan osallistutaan kansallisella tasolla (kaksi tai useampi jäsentä samassa maassa tai jäsenet lähettävät omasta maastaan toisen jäsenen maahan samalla kielellä), tapahtuman lähettäjä yleensä vaihtuu jäsenestä toiseen. Oikeuksien jakaminen merkitsee sitä, että lähettävien jäsenten vuorottelulla voidaan taata kyseisen urheilutapahtumaa, esimerkiksi olympialaisten, jatkuvalta vaikuttavat lähetykset.
- (89) Siten EBU:n sisäiset säännöt, jotka koskevat Eurovisio-oikeuksien jakamista, parantavat jakelua.

A.3 Eurovisio-signaalin vaihto

- (90) EBU:n perussäännössä määriteltyjen Eurovisio-järjestelmää koskevien vastavuoroisuus- ja solidaarisuusperiaatteiden mukaisesti jokaisen EBU:n jäsenen on tarjottava maassaan järjestettävien tapahtumien televisiosignaali ilmaiseksi, vaikka jäsen itse ei olisikaan kiinnostunut tietystä tapahtumasta, jotta tapahtumasta kiinnostuneet EBU:n jäsenet voivat esittää tapahtuman. Tämä johtaa siihen, että enemmän urheiluohjelmia tuotetaan ja esitetään televisiossa. Tämä parantaa jakelua.

B Kuluttajille koitua hyöty

B.1 Oikeuksien yhteinen hankinta

- (91) Oikeuksien yhteisen hankinnan ansiosta Eurovisio-järjestelmään osallistujat voivat tarjota enemmän ja korkealaatuisempia urheiluohjelmia — sekä suuren yleisön että harvinaisempia urheilulajeja — eurooppalaisille televisionkatselijoille. Yhteiseen hankintaan osallistuvat pienten maiden kansalliset edustajat voivat tarjota kotikatsomoilleen laajan valikoiman kansainvälisiä urheilutapahtumia, jotka selostetaan katselijoiden omalla kielellä ja jotka on räätälöity kansallisten mieltymysten mukaisiksi.

B.2 Eurovisio-oikeuksien jakaminen

- (92) Eurovisio-oikeuksien jakamisesta hyötyvät eurooppalaiset televisionkatsojat, koska kuten johdanto-osan 88 kappaleessa selitetään, Eurovisio-oikeuksien käytön vuorottelu kansallisella tasolla (kahden tai useamman samassa maassa olevan lähettäjän tai omasta maastaan toisen jäsenen maahan samalla kielellä lähettävän jäsenen välillä) merkitsee yleensä sitä, että kyseinen urheilutapahtuman lähetyks vaikuttaa jatkuvalta.

B.3 Eurovisio-signaalin vaihto

- (93) Koska jokaisessa maassa on vähintään yksi EBU:n jäsen, joka tarjoaa ja tuottaa urheiluohjelmia, on varmaa, että käytännössä kaikki tapahtumat, jotka mahdollisesti herättävät kansalliset rajat ylittävää mielenkiintoa, lähetetään, ja ne ovat jäsenten ja niiden televisionkatselijoiden saatavilla koko Eurovisio-alueella. Tästä hyötyvät kuluttajat.

C Välttämättömyys

- (94) Yhteistä hankintaa, oikeuksien jakamista ja signaalien vaihtoa koskevat Eurovision säännöt ovat teknisesti ja taloudellisesti toisistaan riippuvaisia asioita, jotka perustuvat Eurovision jäsenen keskinäiseen solidaarisuuteen. Jos EBU:n jäsenet pakotettaisiin neuvottelemaan televisiointioikeuksista erikseen, jos ne eivät sopisi oikeuksien jakamisesta tai eivät tarjoaisi signaalia ilmaiseksi, solidaarisuuteen perustuva järjestelmä kyseenalaistuisi ja sen myötä kaikki edellä mainitut jakelun paranemista ja kuluttajille koituvaa hyötyä koskevat saavutukset.

C.1 Oikeuksien yhteinen hankinta

- (95) Oikeuksien yhteinen hankinta Eurovisio-järjestelmään osallistujien välillä on mainittujen parannusten saavuttamisen kannalta välttämätöntä.
- (96) On välttämätöntä, että jäseniä vaaditaan pidättymään erillisistä neuvotteluista sen jälkeen kun yhteiset neuvottelut on aloitettu. Yhteisten neuvottelujen onnistuminen vaarantuisi, jos yksittäiset ja erityisesti suuret jäsenet kävisivät samanaikaisesti erillisiä neuvotteluita kansallisista tai rajat ylittävistä oikeuksista. On syytä korostaa, että EBU:n jäsenet ovat vapaita aloittamaan erilliset neuvottelut sen jälkeen kun yhteisten neuvotteluiden on todettu epäonnistuneen.
- (97) Eurovisio-järjestelmässä on välttämätöntä, että kaikki oikeuksia haluavat jäsenet voivat osallistua yhteisiin neuvotteluihin. Muuten Eurovisio ei saisi paikkaa neuvottelupöydässä, jossa tärkeimpien urheilutapahtumien oikeudet myydään, eikä jakelun paraneminen toteutuisi.

C.2 Eurovisio-oikeuksien jakaminen

- (98) Sopimukset Eurovisio-oikeuksien jakamisesta yhteisen hankinnan osapuolten välillä eivät sisällä rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä edellä mainittujen etujen saavuttamiseksi. Oikeuksien jakamista koskevat sopimukset erityisesti kotimaan tasolla (eli urheilutapahtuman lähetyksestä huolehtii useampi kuin yksi jäsen samassa maassa) tai tilanteessa, jossa jäsenet lähettävät omasta maastaan toisen jäsenen maahan samalla kielellä, ovat välttämättömiä, jotta urheilutapahtumia lähetettäisiin mahdollisimman kattavasti, mistä hyötyvät eurooppalaiset katsojat.

C.3 Eurovisio-signaalien vaihto

- (99) Eurovisio-signaalien vaihtoa koskevat sopimukset eivät sisällä rajoituksia, jotka eivät ole edellä mainittujen tavoitteiden kannalta välttämättömiä. Eurovisio-signaalien ilmainen vaihto jäsenten välillä vastaa Eurovisio-järjestelmän peruseriaatteita eli vastavuoroisuutta ja solidaarisuutta ja parantaa urheilutapahtumien näkyvyyttä, mistä hyötyvät eurooppalaiset televisiokatsojat. Vaihto on välttämätöntä erityisesti pienemmille jäsenille, jotka eivät aina pystyisi kattamaan tuotantokustannuksia eivätkä suorittamaan muiden yleisradiotoiminnan harjoittajien signaalien käytöstä perittävää maksua.

D Kilpailua ei poisteta merkittävältä osalta kysymyksessä olevia tuotteita

D.1 Oikeuksien yhteinen hankinta

- (100) Oikeuksien yhteinen hankinta Eurovisio-järjestelmän puitteissa ei poista kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia oikeuksia.
- (101) Ensinnäkin on muistettava, että EBU:n periaatteisiin kuuluu vain kansainvälisten tapahtumien oikeuksien hankinta ei kansallisten, joita suurin osa televisioituista urheilutapahtumista on. Eurovisio-järjestelmän ulkopuolelta tuleva, viestintäyritysten ja -välittäjien aiheuttama kilpailu kasvaa koko ajan. EBU:n markkina-asema on lisäksi heikentynyt kymmenen viime vuoden aikana⁽²⁶⁾. Tämän huomioon ottaen Eurovisio-oikeuksien yhteinen hankinta tuskin poistaa kilpailua merkittävässä määrin.

⁽²⁶⁾ Ks. liite III.

- (102) Komissio oli kuitenkin huolissaan siitä, että osa yhteisesti hankituista oikeuksista koskee esimerkiksi olympialaisten kaltaisia urheilutapahtumia, joilla on erityistä kaupallista ja yleistä merkitystä, jotka voivat muodostaa erilliset markkinat ja joihin Eurovision jäsenillä on yksinoikeus.
- (103) Näiden huolien poistamiseksi EBU on muuttanut ilmoitettuja sopimuksia siten, että ne sisältävät alilisenssejä koskevat säännöt, jotka varmistavat, että myös muut kuin EBU:n jäsenet saavat hyödyntää Eurovision urheiluoikeuksia kattavasti. Tämä tasapainottaa urheilutapahtumien oikeuksien yhteisen hankinnan rajoittavia vaikutuksia. Säännöt antavat myös muille kuin jäsenille kattavat käyttöoikeudet suoriin ja nauhoitettuihin lähetyksiin kohtuullisin ehdoin.

D.2 Eurovisio-oikeuksien jakaminen

- (104) Eurovisio-oikeuksien jakamisesta seuraava rajoitus ei voi poistaa kilpailua nykyisen markkinarakenteen vuoksi, koska muutkin kuin EBU:n jäsenet voivat osallistua urheilutapahtumien lähettämiseen EBU:n jäljempänä kuvailtujen alilisenssijärjestelyjen mukaisesti.

D.3 Eurovisio-signaalin vaihto

- (105) Eurovisio-signaalin vaihdosta seuraava rajoitus ei voi poistaa kilpailua nykyisen markkinarakenteen vuoksi. Taloudellinen häirtä, joka EBU:n kuulumattomille toimijoille aiheutuu siitä, että ne eivät saa Eurovisio-järjestelmään sisältyvää ilmaista signaalia, on taloudelliselta vaikutukseltaan vähäinen eikä voi poistaa kilpailua yleisradiotoiminnan harjoittajien väliltä.

E EBU:n kuulumattomien toimijoiden lähetyksmahdollisuuksia koskeva järjestely

- (106) Järjestely käsittää 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksytyt yleiset säännöt EBU:n kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta lähettää Eurovision urheiluohjelmia ja 26 päivänä maaliskuuta 1999 hyväksytyt säännöt Eurovisio-oikeuksien käytöstä maksutelevisiokanavilla⁽²⁷⁾. Sääntöjä on tarkasteltava yhdessä, koska vuoden 1999 järjestelyä sovelletaan vuoden 1993 järjestelyn lisävelvoitteena.

i) Vuoden 1993 alilisenssisäännöt

- (107) Komissiolle 26 päivänä helmikuuta 1993 toimitettujen sääntöjen mukaan EBU ja sen jäsenet sitoutuvat tarjoamaan yleisradiotoiminnan harjoittajille, jotka eivät ole EBU:n jäseniä, mahdollisuuden hyödyntää yhteisten neuvottelujen kautta hankittuja Eurovision urheiluohjelmia kattavasti. Vuoden 1993 järjestely takaa kolmansille oikeudet yhteisesti hankittujen Eurovision urheiluohjelmien suoriin ja nauhoitettuihin lähetyksiin. Vuoden 1993 alilisenssisääntöjä mukautettiin vastaamaan muuttuvaa tilannetta markkinoilla, joilla EBU:n jäsenten tulo maksutelevisiotalle ei alun perin tapahtunut teemakanavien kautta. Vuoden 1993 järjestely oli riittävä takaamaan EBU:n kuulumattomille toimijoille kattavat käyttöoikeudet tilanteessa, jossa EBU:n jäsenten toiminta urheilutapahtumien lähettämisen alalla koski yksinomaan maksuttomia yleiskanavia.

ii) Vuoden 1999 alilisenssisäännöt

- (108) Johdantona näihin sääntöihin on muistutettava Euroopan televisiomarkkinoiden kehittämisestä, joka johti EBU:n jäsenten tuloon teemakanavien markkinasegmentille. Jokaisessa Euroopan maassa televisiotoiminta alkoi kansallisena julkisena palveluna yhdellä kanavalla. Kyseinen kanava tarjosi kaikkia ohjelmatyyppejä. Myöhemmin perustettiin myös kakkoskanavia, jotka yleensä mutta ei aina tarjosi sama yleisradiotoiminnan harjoittaja. Vaikka kakkoskanavat tarjosivat nekin kaikkia ohjelmatyyppejä, ne yrittivät erottautua ensiksi perustetusta kanavasta. Suuren yleisön ohjelmat (uutiset, urheilu, viihde jne.) keskitettiin enemmän ykköskanavalle ja kakkoskanavalla erikoistuttiin pienempiä yleisömiä kiinnostaviin ohjelmiin. Kaupalliset kanavat aloittivat toimintansa 1980-luvun lopulla. Suuren yleisön ohjelmia tarjoavia yleisiä ohjelmakanavia oli nytkin yksi tai kaksi, ja myöhemmin perustetut kaupalliset kanavat keskittyivät kapeampiin markkinasektoreihin. Tämän jälkeen tulivat kansalliset

⁽²⁷⁾ Ks. liitteet II ja III.

rajat ylittävät ohjelmakanavat (kuten TV5, Eurosport, Euronews ja NBC). Seuraava looginen kehitysvaihe olivat erikoiskanavat (teemakanavat), erityisesti uutis-, urheilu-, musiikki-, elokuva- ja lastenkanavat. Kyseiset kanavat voivat olla yleiseurooppalaisia (kuten MTV, Eurosport, Euronews) tai kansallisia (kielialuekohtaisia) kuten Kinderkanal. Osa näistä kanavista rahoitetaan edelleen pääasiassa mainostuloin, osaa tarjotaan maksullisina televisiokanavina ja joskus jopa kertamaksuperusteisina ohjelmana. Digitaalitekniikka tarjoaa mahdollisuuden perustaa yhä enemmän tällaisia kanavia ja useimmat niistä (ehkä jopa kaikki) tulevat varmasti olemaan sekä teemakanavia (ohjelmatarjonnan kannalta) että maksutelevisiokanavia (rahoituksen kannalta). Lähetystekniikka kehittyi räjähdysmäisesti 1990-luvun lopulla, minkä seurauksena erilaisten kanavien tarjonta kasvoi ja yleisö pirstaloitui entisestään ja EBU:n jäsenten oli sopeutettava ja monipuolistettava ohjelmatarjontansa teemakanavien mukaisesti. Tätä taustaa vasten vuoden 1999 alilisenssisjärjestely oli tarpeen, jotta varmistettaisiin, että yhteiseen hankintaan perustuvat EBU:n oikeudet eivät asettaisi maksutelevisioalan muita toimijoita epäedulliseen asemaan.

- (109) Vuoden 1999 järjestely toimitettiin osana EBU:n ilmoittamia sopimuksia, ja sen tarkoituksena oli ottaa huomioon maksutelevisiomarkkinoilla tapahtuneet muutokset ja varmistaa, että kilpailua alalla ei poisteta. Vuoden 1999 järjestely merkitsee EBUlle tiukempia alilisenssisääntöjä maksutelevision osalta. Kilpaileviin maksutelevisiokanaviin sovellettavien EBU:n vuoden 1999 sääntöjen nojalla EBUun kuulumattomalla toimijalla on oikeus lähettää maksutelevisiokanavallaan samoja tai vastaavia kilpailuja kuin EBU:n jäsenet esittävät maksutelevisiokanavillaan Eurovisio-oikeuksien nojalla. Tämä asettaa EBUun kuulumattomat maksutelevisioyhtiöt samaan asemaan EBU:n jäsenten kanssa, mitä tulee yhteisesti hankittujen urheilu-oikeuksien käyttöön maksutelevision alalla.
- (110) Lopuksi on korostettava, että EBU:n jäsenet voivat halutessaan vapaasti myöntää sopimusperusteisen käyttöoikeuden kansallisella alueellaan edullisemmin ehdoin. Taloudellisten ehtojen osalta on tärkeää, että mahdolliset riidat ratkaistaan välimiesmenettelyssä, mikä varmistaa kohtuulliset hinnat.

3 POIKKEUKSEN PITUUS EHDOT JA VELVOITTEET

3.1 Poikkeuksen pituus: poikkeuksen voimaantulopäivä

- (111) Asetuksen N:o 17/8 artiklan nojalla EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan nojalla tehtävä päätös on annettava määräajaksi ja siihen voidaan liittää ehtoja ja velvoitteita. Asetuksen N:o 17/6 artiklan nojalla tällaisen päätöksen voimaantulopäivä ei saa olla ilmoituspäivää aikaisempi.
- (112) Nyt käsiteltävässä asiassa päätöksen voimaantulopäivä on 26 päivä helmikuuta 1993, jolloin EBU toimitti komissiolle järjestelyn, joka koski EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuutta lähettää Eurovision urheiluohjelmia ja joka täytti EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan neljä edellytystä. Myöhemmin markkinaolosuhteet muuttuivat, ja vuonna 1999 tarvittiin muuttuvia markkinoita kuvastavia uusia alilisenssisääntöjä. Vuosina 1993—1999 vuoden 1993 alilisenssisäännöt olivat kuitenkin markkinatilanteen kannalta riittävät. Siten sopimuksien olisi oltava oikeutettuja poikkeukseen 26 päivästä helmikuuta 1993 alkaen.

3.2 Poikkeuksen pituus: poikkeuksen voimassaoloaika

- (113) Komissio on selittänyt tässä päätöksessään merkityksellisten markkinoiden rakenteen ja kehityksen, jotka selvästi osoittavat EBU:n markkina-aseman heikentyneen. Toisaalta komissio katsoo tarpeelliseksi varmistaa, että erityisen tärkeiden urheilutapahtumien oikeuksien yhteinen hankinta tapahtuu edellytyksin, jotka vastaavat asiaa koskevia kilpailusääntöjä ja takaavat riittävät oikeudet EBUun

kuulumattomille toimijoille. Tällaisista urheilutapahtumista tärkeimpiä ovat epäilemättä olympialaiset, erityisesti kesäolympialaiset. Tämän vuoksi on aiheellista pitää sitä ajankohtaa, jolloin seuraavien kesäolympialaisten lähetysoikeuksia tarjotaan markkinoilla, poikkeuksen voimassaoloajan perusteena, jotta komissio voi arvioida kilpailutilanteen kyseisenä ajankohtana uudelleen ja varmistaa, että EBU:n asema ei poista kilpailua, vaikka markkinarakenne muuttuisikin. EBU on jo hankkinut oikeudet vuoden 2008 kesäolympialaisiin. Neuvottelut vuoden 2012 olympialaisista aloitetaan tavanomaisen käytännön mukaisesti kuusi vuotta aikaisemmin eli vuoteen 2006 mennessä. Tämän vuoksi on asianmukaista myöntää poikkeus 31 päivään joulukuuta 2005 asti.

- (114) Ottaen huomioon merkityksellisten markkinoiden rakenne ja kehitys ja ilmoitettujen sääntöjen vaikutus niihin poikkeus myönnetään asetuksen N:o 17/8 artiklan 1 kohdan nojalla 26 päivästä helmikuuta 1993 31 päivään joulukuuta 2005. ETA-sopimuksen osalta 53 artiklan 3 kohdan mukainen poikkeus on voimassa 1 päivästä tammikuuta 1994 eli sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen.

3.3 Ehdot ja velvoitteen

3.3.1 Ehdot

- (115) Jotta varmistettaisiin, että kolmannet voivat sopimuksen perusteella käyttää Eurovisio-järjestelmän puitteissa hankittuja urheilutapahtumien televisiointioikeuksia, oikeudenhaltijoiden (urheilutapahtumien järjestäjien tai oikeuksia hallinnoivien agentuurien) kanssa tehtyjen sopimusten on mahdollistettava tällainen sopimusperusteinen käyttö. Tämän vuoksi poikkeuksen ehtona on, että EBU ja sen jäsenet tekevät ainoastaan sopimuksia, jotka mahdollistavat EBUlle ja sen jäsenille käyttöoikeuksien myöntämisen kolmansille Eurovision urheilu-oikeuksien saamista koskevan järjestelyn ja Eurovisio-oikeuksia maksutelevisiokanavilla koskevien alilisenssisääntöjen mukaisesti tai edullisemmin ehdoin, jos EBU hyväksyy tämän.

3.3.2 Velvoitteet

- (116) Auttaakseen komissiota poikkeuksen voimassaoloaikana tarkistamaan, sovelletaanko sääntöjä sopimusperusteisen käyttöoikeuden myöntämisestä Eurovision urheilutapahtumiin muille kuin EBU:n jäsenille ja Eurovisio-oikeuksia maksutelevisiokanavilla koskevia alilisenssisääntöjä asianmukaisella, kohtuullisella ja syrjimättömällä tavalla EBUlla on velvoite ilmoittaa komissiolle kaikista muutoksista ja lisäyksistä käyttöoikeusjärjestelyihin ja kaikista käyttöoikeusjärjestelyihin liittyviä riitoja koskevista väliliesmenettelyistä ⁽²⁸⁾,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Julistetaan, että EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 3 kohdan nojalla ja jollei tämän päätöksen 2 artiklasta muuta johdu, EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan määräyksiä ei sovelleta 26 päivästä helmikuuta 1993 ja 31 päivään joulukuuta 2005 ja ETA-sopimuksen 53 artiklan 1 kohdan määräyksiä ei sovelleta 1 päivästä tammikuuta 1994 ja 31 päivään joulukuuta 2005 seuraavista ilmoitettuihin sopimuksiin:

- a) urheilulähetysten televisiointioikeuksien yhteisestä hankinnasta;
- b) yhteisesti hankittujen urheilulähetysten televisiointioikeuksien jakamisesta;
- c) urheilulähetysten signaalin vaihdosta;
- d) järjestelystä EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta lähettää Eurovision urheiluohjelmia;
- e) alilisenssisäännöistä Eurovisio-oikeuksien käytöstä maksutelevisiokanavilla.

⁽²⁸⁾ Ks. liitteet I ja II.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa säädetty poikkeus edellyttää seuraavien ehtojen ja velvoitteiden noudattamista:

a) Ehto:

EBU ja sen jäsenet hankkivat yhdessä urheilutapahtumien televisiointioikeudet ainoastaan sellaisin sopimuksin, jotka mahdollistavat EBUlle ja sen jäsenille oikeuksien myöntämisen kolmansille 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksytyyn järjestelyyn EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta lähettää Eurovision urheiluohjelmia ja 26 päivänä maaliskuuta 1999 hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti Eurovisio-oikeuksien käytöstä maksutelevisiokanavilla tai EBUun kuulumattoman toimijan kannalta edullisemmin ehdoin, jos EBU hyväksyy tämän.

b) Velvoite:

EBUn on ilmoitettava komissiolle kaikista muutoksista ja lisäyksistä 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksytyyn järjestelyyn EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta lähettää Eurovision urheiluohjelmia ja 26 päivänä maaliskuuta 1999 hyväksytyihin sääntöihin Eurovisio-oikeuksien käytöstä maksutelevisiokanavilla. Tämän lisäksi EBUn on ilmoitettava komissiolle kaikista välimiesmenettelyistä, jotka koskevat 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksyttyä järjestelyä EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta lähettää Eurovision urheiluohjelmia ja 26 päivänä maaliskuuta 1999 hyväksytyjä alilisenssisääntöjä Eurovisio-oikeuksien käytöstä maksutelevisiokanavilla.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu seuraavalle:

European Broadcasting Union
Ancienne Route 17A
CH-1218 Grand-Saconnex (Geneva)

Tehty Brysselissä 10 päivänä toukokuuta 2000.

Komission puolesta

Mario MONTI

Komission jäsen

LIITE I

EBUUN KUULUMATTOMIEN TOIMIJOIDEN OIKEUDET LÄHETTÄÄ EUROVISION URHEILUOHJELMIA**I Periaate**

EBU ja sen jäsenet sitoutuvat antamaan EBUun kuulumattomille yleisradiotoiminnan harjoittajille jäljempänä kuvailtujen ehtojen ja määräysten mukaisesti ja syrjimättömin perustein kattavat käyttöoikeudet Eurovision urheiluohjelmiin, joiden oikeudet on hankittu EBU:n jäsenten yhteisten neuvotteluiden kautta.

II Käyttöoikeuspyynnöt

Yleiseurooppalaista ohjelmalvelua tarjoavan yleisradiotoiminnan harjoittajan on toimitettava pyyntönsä EBUlle.

Kaikkien muiden yleisradiotoiminnan harjoittajien on toimitettava pyyntönsä EBU:n jäsenelle/jäsenille siinä maassa, josta lähetys tapahtuu.

III Käytön laajuus

Käyttöoikeudet voidaan myöntää Eurovisio-sopimuksen kattamalle koko maantieteelliselle alueelle.

Käyttöoikeuksia ei periaatteessa myönnetä yksinoikeuksina, mutta ne voidaan myöntää yksinoikeuksina suhteessa muihin Eurovision jäseniin.

EBUun kuulumattoman toimijan kanssa tehdyssä sopimuksessa määrätään sallittujen lähetysten määrä ja kuinka pitkäksi aikaa oikeudet myönnetään. Sopimuksessa voidaan myös määrätä, että oikeudet myöntäneen järjestön/järjestöjen nimi on esitettävä kuvaruudulla.

IV Käytön edellytykset

Käyttöoikeuksien ehdot ja edellytykset ovat vapaasti neuvoteltavissa EBU:n tai kyseisen maan jäsenen/jäsenten ja EBUun kuulumattoman toimijan välillä. EBU ja sen jäsenet eivät kuitenkaan missään olosuhteissa myönnä käyttöoikeuksia jäljempänä määriteltyjä huonommin ehdoin.

1 Suorat lähetykset**1.1 Rajat ylittävät kanavat**

Jos Eurovision jäsenet eivät välitä tapahtumaa suorana lähetyskanavalla yleisölle, jolle EBUun kuulumattoman toimijan rajat ylittävän kanavan ohjelmalvelu on tavallisesti suunnattu, jälkimmäinen voi lähettää tapahtuman suorana lukuun ottamatta osia tai kilpailuja, jotka joku jäsenistä on varannut omaa suoraa lähetystään varten.

1.2 Kansalliset kanavat

Jos EBU:n jäsen ei välitä tapahtumaa suorana lähetyskanavalla tietyssä maassa, EBUun kuulumattoman toimija kyseisessä maassa voi välittää tapahtuman suorana lähetyskanavalla lukuun ottamatta osia tai kilpailuja, jotka jäsen on varannut omaa suoraa lähetystään varten.

1.3 Suoran lähetysten määrittely

Tapahtuma katsotaan välitetyksi suorana lähetyskanavalla, jos suurin osa tapahtuman muodostavista tärkeimmistä kilpailuista lähetetään suoraan.

Jos yhdestä tapahtumasta on samanaikaisesti saatavilla kaksi tai useampi televisiosignaali, lähetystä pidetään suorana, jos Eurovision jäsen välittää lähetysten suorana suurimman osan ajasta, jolloin tärkeimmät kilpailut käydään.

2 Nauhoitettu lähetys

2.1 Jos EBUun kuulumattoman toimija ei 1 kohdan nojalla voi välittää tapahtumaa suorana lähetyskanavalla, se voi kuitenkin välittää koko tapahtuman tai päivän kilpailut taikka yhteenvedon niistä nauhoitettuna lähetyskanavalla aikaisintaan 1 tunnin kuluttua tapahtuman tai päivän viimeisen kilpailun päättymisestä edellyttäen, että kyseinen lähetys alkaa aikaisintaan klo 22.30 paikallista aikaa (yleiseurooppalaisten kanavien osalta käytetään Lontoon aikaa).

Jos kyseinen kanava ei hyödynnä sille tarjottua suoran lähetysten mahdollisuutta, se ei voi esittää nauhoitettua lähetystä ennen kuin EBU:n jäsenen/jäsenten lähettämä yhteenvedo on esitetty.

2.2 Jollei 2.1 ja 3.1 kohdasta jäljempänä muuta johdu, urheilukanavat voivat uusia tapahtuman rajoittamattoman määrän kertoja joko kokonaan tai yhteenvedona. Uusintalähetykset on esitettävä 90 päivän kuluessa tapahtuman avajaisista.

3 Taloudelliset edellytykset

- 3.1 Eurovisio-ohjelmien käytöstä perittävä maksu neuvotellaan EBU:n tai kyseisen kansallisen jäsenen / kansallisten jäsenten kanssa. Käyttömaksun on kuvastettava sitä tosiseikkaa, että ohjelma on suunnattu samalle yleisölle. Arvioitaessa ohjelman kaupallista kokonaisarvoa huomioon on otettava tapauskohtaiset tekijät (erityisesti EBU:n tai kyseisen jäsenen / jäsenten oikeuksista maksama hinta; signaalin tuotantokustannukset; EBU:n jäsenelle/jäsenille aiheutuneet lisäkustannukset (kuten Eurovisioon liittyvät yhteensovittamiskustannukset, EBU:n erityisen operointiryhmän kustannukset jne.), joiden tuloksista myös EBUun kuulumaton toimija hyötyy; ohjelmopalvelun tavoittamien kotitalouksien määrä; ohjelmopalvelun kieli tai kielet; kohdeyleisön mielenkiinto ohjelmaa kohtaan; lähetysten ajoitus, määrä ja kesto).
- 3.2 Signaalin reititystä varten EBUun kuulumaton toimija voi vapaasti tehdä omat järjestelynsä. EBUun kuulumattoman toimijan pyynnöstä EBU voi ottaa vastuulleen signaalin reitittämisen oman verkkonsa kautta. Tällaisissa tapauksissa EBU esittää arvion kustannuksista, joita signaalin reitittämisestä EBUun kuulumattoman toimijan tiloihin sekä siirron yhteensovittamisesta ja valvonnasta aiheutuu.

4 Uutisten käyttöoikeus

Jollei kansallisista laeista tai asetuksista muuta johdu, noudatetaan seuraavia määräyksiä:

EBUun kuulumaton toimija saa välittää tapahtumaa tai kilpailupäivää kohti enintään kaksi enintään 90 sekunnin pituista uutiskatsausta, joista toisen se voi uusia kerran. Kyseiset uutisraportit on sisällytettävä 24 tunnin kuluessa säännöllisesti lähetettäviin yleisiin uutiskatsauksiin tai urheilukanavien säännöllisesti lähetettäviin yleisiin urheilu-uutisohjelmiin.

EBUun kuulumaton toimija suorittaa käyttömaksun, joka perustuu lähetyksen kestoon minuutteina. EBU:n jäsen ja EBUun kuulumaton toimija sopivat tariffeista yhdessä maakohtaisesti; tariffeja sovelletaan osapuolten myöntämiin urheilu-uutisten käyttöoikeuksiin.

Yleiseurooppalaisissa palveluissa maksu perustuu Euroopan talousyhteisöön kuuluviin maissa perittyjen maksujen keskiarvoon.

5 Välimiesmenettely

- 5.1 Jos kaikista muista käyttöehdoista on sovittu, mutta käyttömaksu johtaa riitaan, EBUun kuulumattoman toimijan vaatimuksesta asia saatetaan välimiesmenettelyyn joko riippumattoman asiantuntijan ratkaistavaksi tai jos molemmat osapuolet tähän suostuvat, kolmen tällaisen asiantuntijan ratkaistavaksi. Jos lähetys tapahtuu ennen välimiesmenettelyä, maksu on suoritettava ennen lähetystä mutta sitä voidaan tarkistaa välimiesmenettelyssä.
- 5.2 Asiantuntija nimetään yhdessä. Jos kyseessä on välimiesoikeus, jokainen osapuoli nimittää yhden asiantuntijan, ja nämä kaksi nimittävät yhdessä kolmannen. Jos sopimukseen ei päästä, nimityksen tekee muutoksenhakutuomioistuimen presidentti, jos kyseessä on kansallinen välimiesmenettely, ja kansainvälisen kauppakamarin puheenjohtaja, jos kyseessä on kansainvälinen välimiesmenettely.
- 5.3 Välimiesmenettely tapahtuu kaupungissa, jossa käytön myöntävällä järjestöllä on päämajansa. Jolleivät osapuolet toisin sovi, sovelletaan sen maan lakia ja kieltä, jossa välimiesmenettely tapahtuu. Jos EBU myöntää käytön järjestölle, jolla on rajat ylittävä ohjelmopalvelu ja päämaja Euroopan unionin jäsenvaltiossa, sovelletaan viimeksi mainitun maan lakia ja kieltä.
- 5.4 Asiantuntija ei ole / asiantuntijat eivät ole menettelysääntöjen alaisia. Osapuolten oikeudet esittää asiantuntijalle/asiantuntijoille sekä suullisia että kirjallisia lausuntoja on kuitenkin taattava.
- 5.5 Asiantuntija asettaa / asiantuntijat asettavat pääsymaksun 3.1 kohdassa määriteltyjen perusteiden mukaisesti. Asiantuntijan/asiantuntijoiden päätös on lopullinen ja sitova ja tulee voimaan osapuolten välisen sopimuksen määräyksenä.
- 5.6 Osapuolet maksavat omat kustannuksensa ja jakavat välimiesmenettelyn kustannukset tasan.

6 Vastavuoroisuus

EBUun kuulumattoman toimijan odotetaan myöntävän käyttöoikeuden kaikkiin urheiluohjelmiin, joiden osalta se sopimuksen perusteella voi myöntää käyttöoikeuden muille yleisradiotoiminnan harjoittajille, tästä kiinnostuneille EBU:n jäsenille edellä kuvailtuja edellytyksiä vastaavin edellytyksin.

LIITE II

Säännöt alilisenssien myöntämisestä eurovisio-oikeuksien käyttämiseen maksutelevisiokanavilla

Täydennyksenä 24 päivänä helmikuuta 1993 hyväksytyihin yleisiin sääntöihin EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuudesta käyttää Eurovision urheiluohjelmia, sovelletaan seuraavia sääntöjä, kun yhteisesti hankittuja oikeuksia on tarkoitus käyttää jäsenen omalla maksutelevisiokanavalla.

- i) Jos Eurovision jäsen aikoo käyttää Eurovision urheiluohjelmia omalla maksutelevisiokanavallaan (kertamaksutelevisio, maksullinen kanava tai kanava, joka kuuluu digitaaliseen kanavapakettiin tai peruskaapelikanavapakettiin ja jota koskee v kohta), sen on tarjottava samaan maksutelevisioluokkaan kuuluville samassa maassa toimiville kilpailuille maksutelevisiokanaville mahdollisuus toimia samoin.

"Toimia samoin" tarkoittaa seuraavaa:

- samat rajoitukset kuin jäsenen omalla maksutelevisiokanavalla, jos sellaisia on määrätty,
- mahdollisuus esittää samoja kilpailuja kuin jäsenen omalla maksutelevisiokanavalla esitetään (esimerkiksi karsintakerrosten ottelut, sekanelinpeliturnaus, kaikki ottelut aina neljännesväliin saakka). Jos jäsen esittää koosteen useista kilpailuista, jotka ovat käynnissä samanaikaisesti, tai ainakin osittain samanaikaisesti, EBUun kuulumaton toimija voi esittää oman koosteensa tai päättää esittää jonkin kilpailun kokonaisuudessaan, tai
- mahdollisuus esittää jäsenen omalla maksutelevisiokanavalla esitettäviin kilpailuihin verrattavia tai niitä vastaavia kilpailuja (esimerkiksi kymmenestä ottelusta jäsen voi varata viisi ottelua omalle kanavalleen ja tarjota viisi vastaavaa ottelua esitettäväksi kilpailevalla maksutelevisiokanavalla). Jos EBUun kuulumaton toimija ei katso vastaavuuden toteutuvan, se voi vaatia oikeuksia esittää samoja kilpailuja,
- yhtä paljon lähetyaikaa kuin jäsenen omalla maksutelevisiokanavalla (esimerkiksi enintään kaksi tuntia päivässä);

- ii) Jäsen voi tarjota EBUun kuulumattomalle toimijalle edellä esitettyä edullisemmat ehdot;

- iii) EBUun kuulumattomalta toimijalta perittävän maksun on vastattava oikeudenmukaisella tavalla ehtoja, joilla Eurovision jäsen on saanut oikeudet; erityisesti on otettava huomioon oikeuksien täydentävä luonne, lähetyksen pituus ja ajankohta sekä se, missä i kohdassa mainituista kolmesta maksutelevisioluokasta kanava toimii, samoin kuin kyseisen maksutelevisiokanavan tilaajien lukumäärä ja sen kuukausimaksun tai kertamaksun suuruus.

Samaa hinnoittelukäytäntöä sovelletaan myös silloin, kun jäsen myöntää EBUun kuulumattomalle toimijalle oikeudet maksutelevisiolähetyksiin käyttämättä oikeutta itse.

Jos maksun suuruudesta vallitsee erimielisyyttä, asia ratkaistaan välimiesmenettelyssä noudattaen EBUun kuulumattomien toimijoiden mahdollisuutta käyttää Eurovision urheiluohjelmia koskevien sääntöjen 5 kohtaa;

- iv) Jäsenen on ilmoitettava EBUun kuulumattomien toimijoiden maksutelevisiokanaville kaikista edellisten kohtien mukaisista mahdollisuuksista riittävän hyvissä ajoin, mutta viimeistään

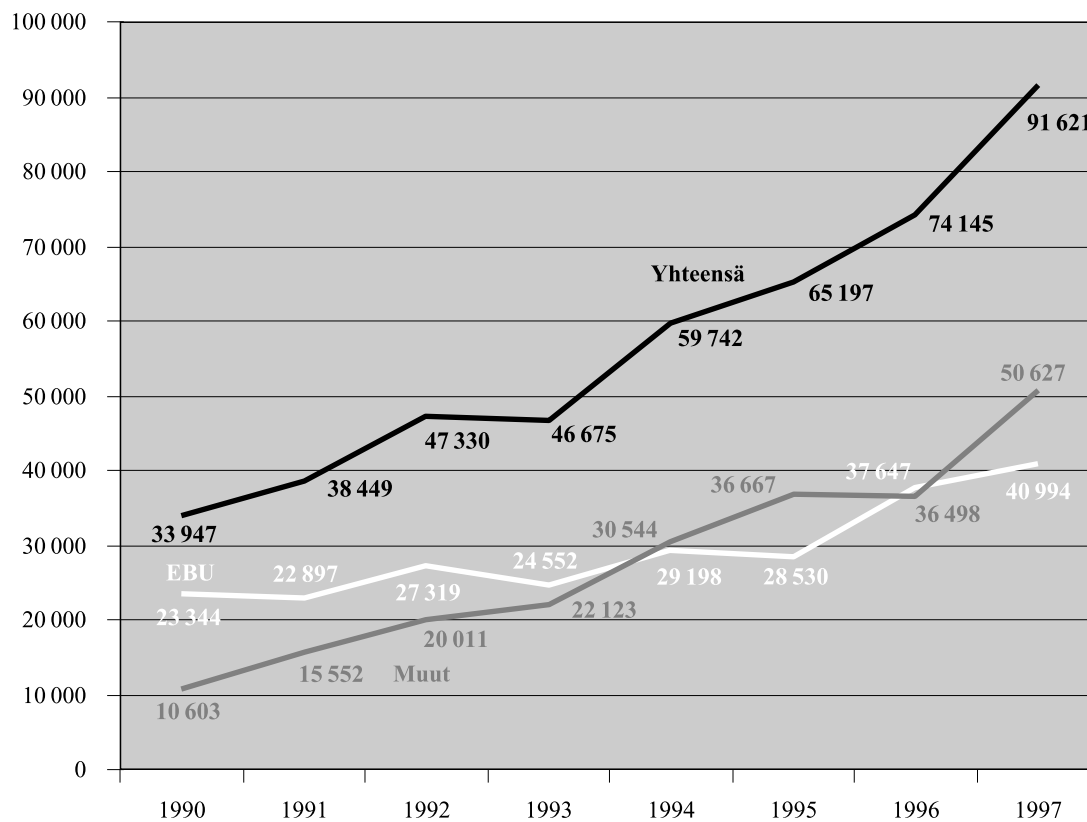
- kolme kuukautta ennen olympiakisoja, jalkapallon maailmanmestaruus- tai Euroopan mestaruuskilpailuja ja yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailuja, ja
- kaksi kuukautta ennen kaikkia muita tapahtumia;

- v) Edellä esitetyt säännöt eivät koske digitaaliseen kanavapakettiin (peruspakettiin) tai peruskaapelikanavapakettiin kuuluvia kanavia, jos sama ohjelmalvelu lähetetään samanaikaisesti analogisessa tai digitaalisessa muodossa maksutta vastaanotettavaksi samassa maassa.

Tämä koskee myös yleiseurooppalaisia urheilukanavia, jos palvelu lähetetään ainakin yhdellä suurella eurooppalaisella kielellä selostettuna maksutta vastaanotettavaksi koko Euroopan yleisradioliikennealueella ja sama palvelu tarjotaan paikallisille katsojille samanaikaisesti digitaalisen kanavapaketin tai peruskaapelikanavapaketin osana paikallisella kielellä selostettuna.

LIITE III

Urheilulähetysten tuntimäärä Euroopassa

LIITE IV

EBUlle olympialaisten lähetysoikeuksista Euroopassa aiheutuneet kustannukset

(miljoonaa Yhdysvaltain dollaria)

Vuosi	Kesäolympialaisten oikeudet		Talviolympialaisten oikeudet	
	Nimellinen	Reaali (*)	Nimellinen	Reaali (*)
1984	22	30,5	4,1	5,7
1988	30,2	31,3	5,8	6,0
1992	94,5	85,4	27	24,4
1994	—	—	24	19,9
1996	240	181,4	—	—
1998	—	—	72	51,3
2000	350	238	—	—
2002	—	—	120	81,6
2004	394	267,9	—	—
2006	—	—	135	91,8
2008	443	301,2	—	—

(*) Vuonna 1985 Yhdysvaltain dollareina. Reaalihinnat on laskettu käyttäen European Economyn numerossa 66 ilmoitettua kuluttajahinta-deflaattoria. Sopimusten pituudeksi oletetaan neljä vuotta.

Lähde: BCC/IOC/Godard/Koranteng.